

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Wojewódzki Urząd Pracy
w Szczecinie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Ogólnopolska sieć współpracy

w ramach badań regionalnych rynków pracy i ewaluacji PO KL

Raport z realizacji grantu oraz modele współpracy

Szczecin, listopad 2011

Autorzy:

Andrzej Binda UM, Woj. Małopolskiego

Dominika Dauksza, UM Woj. Lubuskiego

Kamila Dunaj, WUP w Szczecinie

Marzena Fabisiak, WUP w Toruniu

Anna Herzog, UM Woj. Lubuskiego

Marzena Kareńska, ROPS w Szczecinie

Iwona Krzyżanowska, WUP w Olsztynie

Monika Maluchnik, WUP w Olsztynie

Barbara Porębska-Maciołek, UM Woj. Małopolskiego

Krzysztof Siewiera, WUP w Szczecinie

Mariola Wilmanowicz, WUP w Toruniu

Redakcja:

Krzysztof Siewiera, WUP w Szczecinie

Druk:

AJZ-Katarzyna Załuska

Ul. Legionowa 4/13

15-099 Białystok

ISBN: 978-83-61985-12-9

Nakład 1000 egz.

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Wojewódzki Urząd Pracy
w Szczecinie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zawartość

Wstęp.....	5
1. Dlaczego współpraca jest potrzebna?.....	11
2. Przegląd rozwiązań w poszczególnych województwach	13
2.1. Informacje ogólne	13
2.2. Rozwiązania regionalne.....	18
2.2.1. Województwo dolnośląskie	19
2.2.2. Województwo kujawsko-pomorskie	22
2.2.3. Województwo lubelskie.....	27
2.2.4. Województwo lubuskie	30
2.2.5. Województwo łódzkie	34
2.2.6. Województwo małopolskie.....	39
2.2.7. Województwo mazowieckie	43
2.2.8. Województwo opolskie	47
2.2.9. Województwo podkarpackie	52
2.2.10. Województwo podlaskie	58
2.2.11. Województwo pomorskie.....	63
2.2.12. Województwo śląskie	67
2.2.13. Województwo świętokrzyskie	73
2.2.14. Województwo warmińsko-mazurskie	75
2.2.15. Województwo wielkopolskie	80
2.2.16. Województwo zachodniopomorskie.....	84
3. Identyfikacja dobrych praktyk.....	90
4. Proponowane rozwiązania modelowe i sposoby wdrożenia	95
4.1. Model nieformalny	95
4.2. Model formalny	96
4.3. Model scentralizowany.....	97
4.4. Działania pomocnicze	98
4.5. Badania realizowane w ramach projektów konkursowych.....	99

Wstęp

Niniejsza publikacja stanowi podsumowanie prac w ramach Ogólnopolskiej sieci współpracy w ramach badań regionalnych rynków pracy i ewaluacji PO KL. Przedsięwzięcie to realizowane było w ramach grantu Ministerstwa Rozwoju Regionalnego na działania związane ze stworzeniem sieci współpracy w zakresie wymiany doświadczeń i podnoszenia poziomu wdrażania PO KL. Środki finansowe przyznane zostały w wyniku przeprowadzonego w listopadzie 2009 roku konkursu, na który WUP w Szczecinie złożył wniosek w charakterze lidera. Kwota grantu w wysokości 160 000 zł powiększyła alokację Pomocy Technicznej na lata 2010-2011.

Mamy nadzieję, iż zrealizowana inicjatywa przyczyni się do dalszego polepszenia procesu programowania i oceny PO KL oraz wzrostu jakości i trafności realizowanych badań w obszarze rynku pracy. Aby prowadzić odpowiedzialną (opartą na wiedzy) politykę interwencji na regionalnym rynku pracy adekwatną do rzeczywistych potrzeb społecznych, potrzebny jest sprawnie działający system jej planowania i oceny, a jego kluczowymi elementami na poziomie regionalnym są jednostki badawcze i ewaluacyjne.

Cele Sieci

Głównym celem Sieci było nawiązanie stałej współpracy regionalnej i międzyregionalnej w obszarze badań i analiz oraz ewaluacji interwencji na regionalnym rynku pracy. Określono również następujące cele szczegółowe:

- Rozszerzenie współpracy na obszar wszystkich województw do końca 2010 r. i włączenie do Sieci współpracy pozostałych instytucji odpowiedzialnych za programowanie badania oraz ewaluację,
- Wypracowanie wielowariantowego modelu współpracy jednostek ewaluacyjnych z jednostkami badawczymi, który będzie brał pod uwagę wymagania związane z programowaniem PO KL,
- Upowszechnienie rezultatów i wdrożenie modelu w poszczególnych województwach.

Rezultatem funkcjonowania Sieci będą, ujęte w postaci publikacji, rozwiązania praktyczne w zakresie modeli współpracy, katalogu dobrych praktyk i dokonanych analiz. Osiągnięcie

zakładanych rezultatów przyczyni się bezpośrednio do podniesienia jakości procesu realizacji PO KL, a wypracowane rozwiązania będą mogły być adaptowane w innych obszarach interwencji (edukacja, przedsiębiorczość, innowacyjność czy wykluczenie społeczne). Wypracowane rezultaty będą upowszechniane w ramach sieci poprzez jej uczestników, w ramach swoich instytucji, ponadto prowadzona będzie akcja dystrybucyjna mająca na celu przekazywanie wyników prac sieci niezaangażowanym podmiotom w celu zachęcenia ich do udziału w Sieci. Dodatkowo upowszechnianie rezultatów pracy sieci będzie się odbywało poprzez Grupy Sterujące Ewaluacją (regionalne i krajową) oraz Ogólnopolskie Forum Obserwatoriów Rynku Pracy. Na zakończenie realizacji grantu planowana jest również konferencja podsumowująca efekty jego realizacji.

Lider Sieci

W odpowiedzi na ogłoszony przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego konkurs, Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie złożył wniosek w charakterze Lidera posiadającego potencjał instytucjonalny zarówno w zakresie zasobów ludzkich jak i materialnych.

Partnerzy Sieci

Na etapie składania oferty grantowej Sieć współpracy swym zasięgiem objęła następujące instytucje, które zgłosiły chęć udziału w przedsięwzięciu i przekazały do WUP w Szczecinie dokumenty formalnie potwierdzające ich udział w Sieci:

- 1) Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego – Instytucja Pośrednicząca
- 2) Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze – Instytucja Pośrednicząca II
- 3) Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego - Instytucja Pośrednicząca IP
- 4) Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego – Instytucja Pośrednicząca
- 5) Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu – Instytucja Pośrednicząca II
- 6) UM Województwa Małopolskiego - Instytucja Pośrednicząca
- 7) Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi – Instytucja Pośrednicząca II
- 8) Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku – Instytucja Pośrednicząca II
- 9) Wojewódzki Urząd Pracy P w Poznaniu - Instytucja Pośrednicząca
- 10) Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie – Instytucja Pośrednicząca II
- 11) Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego - Instytucja Pośrednicząca

Ponadto nw. instytucje zgłosiły chęć włączenia się w sieć współpracy, jednak z uwagi na krótki termin przeznaczony na przygotowanie oferty nie przekazały do Lidera Sieci wymaganych dokumentów, były to:

- 1) Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie - Instytucja Pośrednicząca
- 2) Wojewódzki Urząd Pracy w Wałbrzychu – Instytucja Pośrednicząca II
- 3) Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie – Instytucja Pośrednicząca II
- 4) Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie – Instytucja Pośrednicząca II
- 5) Wojewódzki Urząd Pracy P w Opolu – Instytucja Pośrednicząca II
- 6) Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego – Instytucja Pośrednicząca
- 7) Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku – Instytucja Pośrednicząca II
- 8) Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Instytucja Pośrednicząca

Ostatecznie w pracach Sieci wzięły udział 24 instytucje ze wszystkich województw (wymienione w tabeli poniżej). Można zatem stwierdzić, iż założony cel jakim było rozszerzenie zasięgu sieci na obszar całego kraju został osiągnięty.

WOJEWÓDZTWO	INSTYTUCJA
Dolnośląskie	DWUP w Wałbrzychu
	UM Dolnośląskie
Kujawsko-Pomorskie	UM Kujawsko Pomorskie
	WUP w Toruniu
Lubelskie	UM Lubelskie
	WUP w Lublinie
Lubuskie	UM Lubuskie
	WUP w Zielonej Górze
Łódzkie	WUP w Łodzi
Małopolskie	UM Małopolskie
Opolskie	WUP w Opolu
Podlaskie	BFKK
	WSE CBiA
	WUP w Białymstoku
Pomorskie	WUP w Gdańsku
Świętokrzyskie	ŚBRR Biuro PO KL
Warmińsko- Mazurskie	WUP w Olsztynie
Wielkopolskie	WUP w Poznaniu
Mazowieckie	MJWPU
	WUP w Warszawie
Zachodniopomorskie	WUP w Szczecinie
	UM Zachodniopomorskie (ROPS)
Podkarpackie	WUP w Rzeszowie
Śląskie	UM Śląskie

Zrealizowane działania

W ramach grantu zostały przeprowadzone spotkania (jedno inauguracyjne i 4 robocze), których głównymi elementami (tematami) były:

- wymiana doświadczeń pomiędzy instytucjami;
- nawiązanie/zacieśnianie współpracy w ramach poszczególnych regionów;
- przegląd zrealizowanych badań oraz przeprowadzonych ewaluacji;
- koordynacja planów badań oraz ewaluacji interwencji na rynku pracy;
- wypracowanie modelu przepływu informacji, gromadzenia danych, wykorzystywania źródeł informacji.

Spotkanie inauguracyjne - 8-9 kwietnia 2010 r. - siedziba Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie

Spotkanie miało charakter głównie organizacyjny, omówiono dotychczasowe doświadczenia w zakresie roli badań i ewaluacji w procesie programowania PO KL na poziomie regionalnym, przeprowadzona została dyskusja na temat funkcjonowania sieci oraz nastąpił podział zadań pomiędzy partnerów. Ponadto ustalono strategię dalszego rozszerzenia sieci i ustalono harmonogram kolejnych prac.

Spotkanie inauguracyjne

Pierwsze spotkanie robocze - 2-3 września 2010r. - Hotel Royal Park w Mielnie (woj. Zachodniopomorskie)

Miało ono charakter seminarium roboczego. Głównymi poruszonymi tematami były: rola badań społecznych i ewaluacji w procesie planowania strategicznego, warsztat połączony z dyskusją na temat kształtu modelu wymiany informacji pomiędzy jednostkami badawczymi oraz ewaluacyjnymi i powiązania go z wymaganiami procesu programowania PO KL oraz dyskusja na temat dalszego funkcjonowania Sieci, utworzenia systemu przepływu informacji i podziału zadań pomiędzy partnerów. Rozpoczęto również proces przeglądu dotychczas realizowanych badań oraz identyfikacji istniejących rozwiązań w zakresie współpracy regionalnej.

Drugie spotkanie robocze - 16-18 lutego 2011r. - Hotel TANZANIT w Jesionce (woj. Lubuskie)

Podczas spotkania przedstawiono i omówiono broszurę informacyjną Sieci, porównano procesy realizacji badań ewaluacyjnych na podstawie szczegółowej diagnozy każdego z województw, podjęto dyskusję na temat: wypracowania efektywnego modelu współpracy, stworzenia jednolitego kanonu danych dostępnego z poziomu każdego województwa oraz opracowania katalogu rzetelnych firm przeprowadzających badania ewaluacyjne.

Trzecie spotkanie robocze - 11-13 maja 2011r. - Hotel ATRIUM w Szczecinie

Podczas seminarium głównym tematem była dyskusja na temat wypracowania modelu współpracy w ramach badań i ewaluacji regionalnych rynków pracy, który brałby pod uwagę również wymagania związane z programowaniem PO KL. Określono również szczegółowe założenia związane z kształtem produktu finalnego oraz omówiono kwestie związane z organizacją konferencji podsumowującej. Określono również zakres materiału merytorycznego, który miał stanowić podstawę wkładu poszczególnych regionów do produktu finalnego.

Czwarte spotkanie robocze - 31 sierpnia - 2 września 2011r. – Hotel Petite Fleur w Toruniu

Ostatnie seminarium poświęcone zostało w całości pracy nad produktem finalnym (niniejszą publikacją) i odbyło się w składzie ograniczonym do osób bezpośrednio zaangażowanych w realizację tego zadania. Dokonano analizy zgromadzonego materiału przekazanego przez partnerów Sieci, a następnie przeprowadzono ostateczną selekcję zakresu informacji

do umieszczenia w publikacji. Wybrano ponadto zestaw dobrych praktyk do rozpropagowania.

Na zakończenie prac Sieci zaplanowano **konferencję podsumowującą**, której organizacja pozwoli na szeroką promocję uzyskanych rezultatów sieci, ocenę osiągnięcia zakładanych celów oraz określenie planów dalszej współpracy.

.

1. Dlaczego współpraca jest potrzebna?

Przesłanką do zainicjowania Sieci współpracy, był szereg problemów wpływających na jakość i trafność interwencji w ramach PO KL na regionalnym rynku pracy, wynikających w głównej mierze z barier o charakterze instytucjonalno-komunikacyjnym.

Głównym problemem zdiagnozowanym w obszarze realizacji grantu jest słaba koordynacja działań związanych z planowaniem i wykorzystaniem badań rynku pracy w kontekście prowadzenia ewaluacji i programowania wsparcia w ramach komponentu regionalnego PO KL. Przyjęty system instytucjonalny wdrażania PO KL powoduje, iż za działania badawcze oraz ewaluacyjne odpowiadają najczęściej różne instytucje, czego efektem jest brak wspólnego dla wszystkich instytucji modelu współpracy w zakresie przepływu informacji, brak wspólnego planowania działań w zakresie badań, co skutkuje często nietrafnością ich zakresu oraz niskim stopniem użyteczności dla programowania i ewaluacji. W przypadku prowadzonych działań ewaluacyjnych brak współpracy z jednostkami badawczymi czego efektem jest często fragmentaryczność badań ewaluacyjnych (brak danych) lub niska adekwatność ewaluacji (użycie danych które nie są aktualne).

Kolejną barierą jest brak jednolitego systemu wskaźników, który służyłby sprawnej ocenie interwencji na poziomie regionalnym. Stworzenie takiego systemu na pewno zwiększyło by jakość programowania. Osobnym zagadnieniem jest powiązanie działań badawczych i ewaluacyjnych z procesem programowania PO KL, ponieważ od ścisłej koordynacji badań i prac nad Planami Działania zależy w głównej mierze ich użyteczność w programowaniu. Kwestią bezdyskusyjną jest to, iż aby prowadzić odpowiedzialną (oparta na wiedzy) politykę interwencji na rynku pracy adekwatną do rzeczywistych potrzeb społecznych. Potrzebny jest sprawnie działający system planowania i oceny, a jego kluczowymi elementami na poziomie regionalnym są jednostki badawcze i ewaluacyjne.

W ramach prac Sieci, w toku prowadzonych dyskusji określono również inne problemy w analizowanym obszarze, na przykład istotną barierą przy realizacji badań ewaluacyjnych jest brak bieżącej informacji dotyczącej tematyki badań realizowanych przez inne województwa. Istniejąca baza badań ewaluacyjnych dotyczy jedynie zakończonych projektów. Stwierdzono, iż dobrym rozwiązaniem byłoby usprawnienie komunikacji między regionami w ww. obszarze, aby po pierwsze, prowadzone badania nie powielały się, a po drugie, by istniała możliwość sprawnej współpracy między regionami w przypadku realizacji badań o podobnej tematyce.

Kolejne bariery, jakie zdiagnozowali uczestnicy sieci dotyczą procedur przetargowych, które zbyt wąsko traktują zamówienia na usługi typu badania i ewaluacje (w tym realizowane na potrzeby wdrażania PO KL), ponadto dominującym kryterium wyboru ofert jest w dużej liczbie przypadków cena, ponieważ występują problemy z określeniem innych kryteriów wyboru, które bardziej odnosiłyby się do jakości zamówień.

W ramach stworzonej Sieci współpracy wykorzystane zostały również doświadczenia zdobyte podczas realizacji inicjatywy „Ogólnopolskie Forum Obserwatoriów Rynku Pracy”, w ramach której od października 2008 roku prowadzona jest współpraca międzyregionalna w obszarze badań i analiz regionalnego rynku pracy. Wypracowane w ramach Forum wyniki wskazują na konieczność zacieśniania współpracy zarówno w ramach poszczególnych regionów, jak i na poziomie ponadregionalnym.

Mamy nadzieję, iż wypracowane w ramach Sieci rozwiązania będą pomocne w rozwiązaniu przynajmniej niektórych zdiagnozowanych problemów, a nawiązana w ramach grantu współpraca będzie dalej kontynuowana. Biorąc pod uwagę fakt, iż rozpoczynają się prace nad systemem wdrażania funduszy strukturalnych w nowym okresie programowania, w którym rola regionów zapewne wzrośnie jeszcze bardziej w stosunku do bieżącego okresu, pojawia się istotne pole do implementacji wypracowanych w ramach sieci modeli współpracy regionalnej i międzyregionalnej.

2. Przegląd rozwiązań w poszczególnych województwach

Jednym z głównych elementów niniejszej publikacji jest przegląd rozwiązań instytucjonalnych i organizacyjnych w poszczególnych województwach. Z uwagi na przyjęty system wdrażania komponentu regionalnego PO KL istnieje wielość rozwiązań, które wynikają w głównej mierze ze specyfiki poszczególnych województw. Niniejszy rozdział, poza funkcją czysto informacyjną, ma również za zadanie wskazać czytelnikowi gdzie ewentualnie może szukać dalszych informacji na temat działań realizowanych przez poszczególnych aktorów procesu. Jest to niezwykle ważne z uwagi na istotne różnice pomiędzy regionami czego efektem jest często brak kompleksowej wiedzy na temat działań realizowanych w obszarze badań i ewaluacji na rynku pracy oraz programowania PO KL. Zawarte w niniejszym rozdziale informacje mogą być również pomocne na etapie implementacji proponowanych rozwiązań modelowych, ponieważ możliwość zastosowania niektórych z nich w dużej mierze zależy od przyjętych rozwiązań instytucjonalnych.

2.1. Informacje ogólne

W Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki na lata 2007-2013 zadania związane z wdrażaniem komponentu regionalnego (Priorytety VI-IX) realizowane są przez samorządy poszczególnych województw. Pomimo istotnych różnic w podziale zadań pomiędzy poszczególnymi instytucjami umiejscowionymi w regionach, wszystkie muszą realizować określony zakres obowiązków wynikających z podpisanych z Instytucją Zarządzającą porozumień.

Zadania IP i IP II na poziomie regionalnym obejmują:

- zarządzanie poszczególnymi priorytetami realizowanymi w ramach PO KL. IP ponosi odpowiedzialność za prawidłową realizację priorytetu, a za powstałe nieprawidłowości odpowiada przed Instytucją Zarządzającą PO KL,
- przygotowanie na podstawie dokumentów opracowanych przez IZ szczegółowych kryteriów wyboru projektów w ramach priorytetu,
- przygotowanie opisu systemu zarządzania i kontroli IP,
- przygotowanie Instrukcji wykonawczych procesów IP i IP II w ramach PO KL,
- dokonywanie wyboru proponowanych do realizacji projektów w ramach PO KL,

- zapewnienie, że wybór projektów do finansowania następuje zgodnie z kryteriami stosowanymi w PO KL oraz że projekty te są zgodne z odpowiednimi zasadami wspólnotowymi i krajowymi przez cały okres ich realizacji,
- podejmowanie decyzji o współfinansowaniu wybranego do realizacji projektu oraz podpisywanie umów z beneficjentami,
- weryfikacja dostarczenia współfinansowanych produktów i usług oraz tego, że wydatki zadeklarowane przez beneficjentów zostały faktycznie poniesione i są zgodne z odpowiednimi zasadami wspólnotowymi i krajowymi,
- zapewnienie stosowania przez beneficjentów oraz wszystkie instytucje zaangażowane w realizację priorytetu odrębnych systemów księgowania lub odpowiednich kodów księgowych dla wszystkich operacji finansowych związanych z projektem,
- realizacja i rozliczanie projektów systemowych IP, projektów innowacyjnych, ponadnarodowych i z komponentem ponadnarodowym przewidzianych w Planie Działania na dany rok,
- prowadzenie systemów rejestrowania i przechowywania w formie elektronicznej szczegółowych rejestrów księgowych dla każdego projektu w ramach priorytetu oraz gromadzenie danych niezbędnych dla zarządzania finansowego, monitoringu, weryfikacji, audytów i oceny,
- prowadzenie elektronicznego systemu monitorowania realizacji priorytetu w ramach PO KL,
- rozliczanie umów z beneficjentami zgodnie z przyjętymi procedurami i dokonywanie płatności, w tym przygotowywanie Poświadczenia i deklaracji wydatków w ramach komponentu regionalnego PO KL i przekazywanie ich do Instytucji Zarządzającej PO KL,
- przekazywanie Instytucji Zarządzającej PO KL wszystkich niezbędnych informacji o procedurach i weryfikacji prowadzonych w związku z wydatkami, dla potrzeb certyfikacji,
- monitorowanie postępów realizacji umów o dofinansowanie projektów,
- prowadzenie procedury odwoławczej,
- prowadzenie rejestru obciążeń na projekcie, odzyskanych i do odzyskania („rejestru dłużników”) dla komponentu regionalnego PO KL,
- monitorowanie stopnia realizacji wskaźników oraz odchyleń w realizacji wybranych wskaźników,
- Przygotowanie Rocznych Planów Kontroli IP i przesłanie ich do IZ w celu weryfikacji i zatwierdzenia,

- prowadzenie kontroli realizowanych projektów i przekazywanie wyników tej kontroli do Instytucji Zarządzającej PO KL,
- przeprowadzanie postępowań o udzielenie zamówień publicznych, monitorowanie udzielanych przez IP zamówień,
- opracowanie rocznej i wieloletniej prognozy wydatków w ramach priorytetu i przekazanie do ich Instytucji Zarządzającej PO KL,
- przygotowanie okresowych, rocznych i końcowych sprawozdań z realizacji priorytetu oraz informacji miesięcznych z realizacji priorytetu i przekazywanie ich do Instytucji Zarządzającej PO KL,
- prowadzenie ewaluacji priorytetu, zgodnie z procedurami określonymi przez Instytucję Zarządzającą PO KL,
- informowanie Instytucji Zarządzającej PO KL o nieprawidłowościach,
- odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych beneficjentom w ramach priorytetu PO KL,
- prowadzenie działań promocyjnych i komunikacyjnych w zakresie komponentu regionalnego PO KL,
- zapewnienie zgodności realizacji priorytetu z wymogami informowania i promocji w ramach PO KL,
- przechowywanie wszelkiej dokumentacji związanej z wdrażaniem PO KL przez 3 lata od daty zamknięcia programu,
- wybór RO EFS, sprawowanie nadzoru nad realizacją przypisanych im zadań oraz rozliczanie wniosków o płatność,
- realizacja zadań związanych z funkcjonowaniem Podkomitetu Monitorującego PO KL (PKM PO KL),
- realizacja zadań związanych z funkcjonowaniem Regionalnej Sieci Tematycznej (RST).

Udział partnerów społeczno-gospodarczych, władz samorządowych i organizacji pozarządowych w konsultacji zapisów planów działania i w dyskusjach nad kształtem obszarów wsparcia objętych planami działania zapewniony jest na poziomie Podkomitetu Monitorującego.

Współpraca w ramach programowania PO KL prowadzona jest również z przedstawicielami partnerów społeczno – gospodarczych i interesariuszy rynku pracy, JST, sektorem pozarządowym oraz instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie programów operacyjnych (w tym instytucji badawczych) na zasadzie konsultacji społecznych Planów działania. Organizowane są konsultacje internetowe oraz spotkania konsultacyjne, których

przedmiotem jest zazwyczaj omówienie pierwszej wersji projektów Planów Działania na kolejny rok, dla priorytetów komponentu regionalnego PO KL, w zakresie kryteriów dostępu i kryteriów strategicznych.

W obszarze rynku pracy, który stanowi główny punkt zainteresowania Sieci we wszystkich regionach głównym aktorem jest Wojewódzki Urząd Pracy. W części przypadków odpowiada on również za wdrażanie innych priorytetów PO KL (a w niektórych województwach pełni rolę IP dla całego komponentu regionalnego). Zadania WUP wynikają w głównej mierze z zapisów Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ponadto realizuje również inne zadania zlecone przez samorząd regionalny.

Do podstawowych zadań WUP z zakresu polityki rynku pracy należą:

- przygotowywanie, realizacja i monitoring regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia,
- opracowywanie propozycji kryteriów podziału oraz propozycji podziału środków Funduszu Pracy przekazanych na finansowanie zadań w województwie, a dotyczących finansowania programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz finansowania innych fakultatywnych zadań, w oparciu o kryteria określone przez Sejmik,
- inicjowanie i realizacja działań skierowanych na rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
- współpraca na terenie województwa z powiatowymi urzędami pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży,
- koordynowanie na terenie województwa a realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy,
- określanie wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja kosztów, poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenie społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego,
- współdziałanie z właściwymi organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy,
- prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia oraz wydawanie certyfikatów o dokonaniu wpisu do rejestru agencji zatrudnienia,

- realizowanie zadań wynikających z umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi w zakresie kierowania polskich obywateli do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych,
- opracowywanie i upowszechnianie informacji o usługach z zakresu pośrednictwa pracy,
- wydawanie zaświadczeń potwierdzających okres zatrudnienia za granicą,
- realizacja zadań związanych z koordynacją systemu zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych,
- prowadzenie spraw związanych ze współpracą międzynarodową, w tym w ramach programów i projektów współfinansowanych ze środków UE.

Istotną rolę w kształtowaniu regionalnej polityki rynku pracy odgrywają oczywiście również Powiatowe Urzędy Pracy. PUP wykonuje zadania z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

Do zadań PUP należy:

- opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy;
- pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy;
- udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy, a także pracodawcom w pozyskaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe;
- rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy;
- inicjowanie i wdrażanie instrumentów rynku pracy;
- inicjowanie, organizowanie i finansowanie usług i instrumentów rynku pracy;
- inicjowanie i wspieranie tworzenia klubów pracy;
- inicjowanie, organizowanie i finansowanie projektów lokalnych i innych działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych;
- opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia;
- inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub łagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy;

- współdziałanie z powiatowymi radami zatrudnienia w zakresie promocji zatrudnienia oraz wykorzystania środków Funduszu Pracy;
- współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach, organizacji robót publicznych oraz zatrudnienia socjalnego na podstawie odrębnych przepisów;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia;
- realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, w szczególności realizowanie zadań z zakresu udziału w sieci EURES.
- organizowanie i finansowanie szkoleń.

Przy realizacji zadań PUP współdziała z innymi instytucjami rynku pracy, organami administracji rządowej i samorządowej, z radami zatrudnienia, organizacjami pracodawców, poszczególnymi pracodawcami, związkami zawodowymi, fundacjami i stowarzyszeniami.

Na obszarze każdego z województw istnieją również inne struktury istotne z punktu widzenia rynku pracy, część z nich również realizuje działania o charakterze badawczym (w przypadku GUS jest to główny cel działalności). Są to często oddziały regionalne instytucji o charakterze ogólnopolskim. Możemy do nich zaliczyć:

- Oddziały regionalne Głównego Urzędu Statystycznego;
- Ochotnicze Hufce Pracy;
- Agencje zatrudnienia;
- Instytucje szkoleniowe;
- Instytucje systemu edukacji (publiczne i niepubliczne).

2.2. Rozwiązania regionalne

Zawarta w dalszej części rozdziału struktura opisu poszczególnych regionów została przedstawiona zgodnie z następującym schematem:

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

- a) nazwa instytucji
- b) funkcje IP/IP2
- c) za jakie działania/zadania odpowiada (jakie priorytety/działania)

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

- a) nazwa instytucji
- b) komórki realizujące badania

EWALUACJA

- a) instytucja odpowiedzialna (nazwa)
- b) komórki realizujące ewaluacje
- c) informacja na temat Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją

Celem standaryzacji opisu poszczególnych województw była chęć jednolitego przedstawienia informacji oraz ułatwienie porównania rozwiązań w poszczególnych regionach. W ramach publikacji wskazano również konkretne odnośniki w postaci linków do stron internetowych poszczególnych instytucji. Mamy nadzieję, iż usprawni to poszukiwanie potrzebnych informacji oraz ułatwi ewentualny kontakt.

2.2.1. Województwo dolnośląskie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

Na Dolnym Śląsku zadania związane z realizacją komponentu regionalnego PO KL rozdzielono pomiędzy dwie instytucje:

- Funkcję Instytucji Pośredniczącej pełni Departament Europejskiego Funduszu Społecznego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego. IP samodzielnie wdraża Działanie 8.2 i wszystkie Działania IX Priorytetu PO KL.

Zadania realizowane są przez następujące działy:

Wydział Zarządzania PO KL:

- Dział Strategii, Monitoringu i Ewaluacji;
- Dział Obsługi Finansowej;
- Dział Procedur i Odwołań;
- Dział Kontroli;
- Dział Informacji, Promocji i Pomocy Technicznej;

Wydział Wdrażania PO KL:

- Dział Wdrażania Priorytetu VIII – 8.2;

- Dział Wdrażania Priorytetu IX – 9.1 i 9.2;
 - Dział Wdrażania Priorytetu IX – 9.3, 9.4 i 9.5;
 - Dział Wdrażania Priorytetu IX – Projekty systemowe.
- Funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia (instytucji wdrażającej) dla wszystkich Działań Priorytetu VI, VII i dla Działania 8.1 pełni Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy.

Zadania realizowane są przez następujące wydziały:

- Wydział Programowania i Zarządzania;
- Wydział Promocji i Informacji;
- Wydział Pomocy Technicznej;
- Wydział Kontroli Projektów;
- Wydział Aktywizacji Zawodowej;
- Wydział Integracji Społecznej;
- Wydział Adaptacyjności;
- Wydział Obsługi Finansowej Priorytetów;
- Wydział Obsługi Budżetu i Funduszy.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

W województwie dolnośląskim za badania dotyczące rynku pracy odpowiadają przede wszystkim publiczne służby zatrudnienia. Głównym aktorem na tym polu jest Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy. Dostarczaniem powyższych informacji zajmuje się Wydział Analiz i Statystyki Rynku Pracy. Wyniki badań realizowanych przez tę komórkę są dostępne na stronie internetowej DWUP pod adresem:

http://www.dwup.pl/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=20&Itemid=52

Ponadto Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy realizuje w ramach Poddziałania 6.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki projekt systemowy pn. *Obserwatorium Dolnośląskiego Rynku Pracy i Edukacji*. Wspomniany projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt realizowany jest w terminie od października 2009 do lutego 2013 roku. Celem projektu jest dostarczanie rzetelnych informacji na temat rynku pracy i edukacji, które

pomogą w lepszym prowadzeniu działań na rzecz zwiększania zatrudnienia oraz ograniczania i zapobiegania bezrobociu na Dolnym Śląsku.

W ramach projektu utworzona została również Platforma Informacyjna (link do strony internetowej: www.obserwatorium.dwup.pl), na której gromadzone są systematycznie publikacje, analizy i raporty związane z rynkiem pracy, edukacją, polityką społeczną i gospodarczą. Zamieszczane są także raporty cząstkowe oraz końcowe z badań przeprowadzonych w ramach projektu.

Ponadto, wiele instytucji badawczych prowadzi własne badania związane bardziej lub mniej z lokalnym rynkiem pracy, nie czynią tego jednak w sposób ciągły, bądź też wykorzystują w swoich opracowaniach dane pozyskane z innych źródeł. Do ważniejszych należy zaliczyć:

- Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego (analizy i raporty monitoringowe dotyczące sytuacji społeczno-gospodarczej Dolnego Śląska w ramach Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego),
- Uczelnie wyższe,
- Instytucje wykonujące komercyjne badania rynku.

EWALUACJA

W związku z przyjętym rozwiązaniem dotyczącym wdrażania PO KL na Dolnym Śląsku, zadania z zakresu ewaluacji są prowadzone zarówno przez IP, jak i IP2, czyli Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego (w ramach instytucji komórką odpowiedzialną jest Dział Strategii, Monitoringu i Ewaluacji) oraz Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy (w ramach instytucji komórką odpowiedzialną jest Wydział Programowania i Zarządzania).

Od początku realizacji PO KL Urząd Marszałkowski zrealizował 5 badań ewaluacyjnych, dostępnych na stronie internetowej: <http://efs.dolnyslask.pl/index.php?id=205>, natomiast Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy przeprowadził 3 badania, które zostały upublicznione pod adresem internetowym: <http://www.pokl.dwup.pl/publikacje-i-prezentacje.html>.

Zarządzeniem nr 124/2007 z dnia 28 listopada 2007 roku Marszałek Województwa Dolnośląskiego powołał do życia Regionalną Grupę Sterującą Ewaluacją komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki dla Województwa Dolnośląskiego. W skład Grupy oprócz przedstawicieli IP oraz IP2 wchodzi przedstawiciele Podkomitetu Monitorującego PO KL Województwa Dolnośląskiego, Regionalnych Ośrodków Europejskiego Funduszu Społecznego, Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej oraz

Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013. Ponadto zasiadają w niej również przedstawiciele niektórych Wydziałów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego odpowiedzialnych m.in. za wydatkowanie środków pochodzących z Unii Europejskiej oraz strategię rozwoju województwa. Do zadań Grupy należy w szczególności wsparcie merytoryczne IP przy formułowaniu zapisów okresowego Planu Działań Ewaluacyjnych oraz opiniowanie jego Projektu przed wysłaniem do zatwierdzenia Instytucji Zarządzającej. Jednocześnie Grupa może proponować oraz opiniować zakres poszczególnych badań ewaluacyjnych, kryteriów wyboru wykonawcy badania ewaluacyjnego oraz kryteriów oceny ofert składanych przez Wykonawcę. Niezwykle użyteczne jest wsparcie Grupy w zakresie oceny wstępnych wersji raportów końcowych lub raportów cząstkowych z przeprowadzonych badań.

Kolejnym polem współpracy w zakresie ewaluacji jest działalność Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Dolnośląskiego, w skład którego - zgodnie z zasadą partnerstwa - wchodzi przedstawiciele 3 stron: rządowej, samorządowej oraz partnerów społeczno-gospodarczych. Członkowie PKM są zaangażowani w proces opiniowania Projektu Planu Działań Ewaluacyjnych, często wnosząc cenne uwagi, dzięki którym jakość działalności ewaluacyjnej wzrasta.

2.2.2. Województwo kujawsko-pomorskie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

W województwie kujawsko-pomorskim rolę Instytucji Pośredniczącej dla komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013 pełni Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego (Wydział Zarządzania EFS funkcjonujący w strukturze Departamentu Spraw Społecznych UM WK-P). Jako Instytucja Pośrednicząca UM WK-P realizuje wszystkie zadania wynikające z porozumienia zawartego z Instytucją Zarządzającą, dotyczące realizacji programu na poziomie regionalnym.

Jednocześnie Wydział Zarządzania EFS UM WK-P pełni również funkcję Instytucji Wdrażającej dla dwóch priorytetów komponentu regionalnego:

- Priorytetu VIII - Regionalne kadry gospodarki,
- Priorytetu IX - Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach.

Rolę Instytucji Pośredniczących II stopnia, a tym samym zadania związane z programowaniem i wdrażaniem dwóch pozostałych priorytetów komponentu regionalnego (poza zadaniami związanymi z ewaluacją programu) Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego powierzył odpowiednio:

- w ramach Priorytet VI - *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* - Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Toruniu,
- w ramach Priorytetu VII - *Promocja integracji społecznej* - Regionalnemu Ośrodkowi Polityki Społecznej w Toruniu.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

W województwie kujawsko-pomorskim badania z obszaru rynku pracy oraz polityki społecznej realizują różne instytucje, każda z nich zgodnie z właściwym dla siebie obszarem działania:

- **Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu**

Realizuje zadania z zakresu regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy, które wynikają z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W WUP Wydział Badań i Analiz odpowiedzialny jest m.in. za opracowywanie analiz tematycznych z zakresu problematyki rynku pracy i badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Wydział realizuje także badanie popytu na kwalifikacje i umiejętności zawodowe na wojewódzkim rynku pracy oraz badanie oferty szkoleniowej instytucji szkoleniowych z regionu. Wiele badań WUP realizuje we współpracy z Powiatowymi Urzędami Pracy. Wszystkie analizy i raporty z badań jakie powstają w ww. Wydziale są na bieżąco upowszechniane oraz udostępniane na stronie internetowej WUP w Toruniu: <http://www.wup.torun.pl/publikacje/rynekpracy.php>

Badania zrealizowane przez Instytucję Wdrażającą – Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu w okresie od 1 marca 2008 r. do 30 czerwca 2009 r. realizował projekt systemowy pn. **Monitoring regionalnego rynku pracy** w ramach

Poddziałania 6.1.2 PO KL. Głównym celem projektu był rozwój systemu monitorowania i prognozowania sytuacji na rynku pracy w zakresie badania popytu i podaży pracy w regionie.

"SONDAŻ WŚRÓD PRACODAWCÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO. Diagnoza zapotrzebowania na pracowników w wymiarze kwalifikacyjno-zawodowym" - badanie było zrealizowane w ramach projektu systemowego **Monitoring regionalnego rynku pracy II**. Cel główny projektu to rozwój systemu monitorowania i prognozowania sytuacji na rynku pracy w zakresie badania popytu i podaży pracy w województwie kujawsko-pomorskim. Projekt był realizowany od 1 lipca 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.

Od 1 stycznia 2011 r. w ramach Poddziałania 6.1.1 rozpoczęła się realizacja projektu systemowego WUP pt. **Rynek Pracy pod Lupą**, w partnerstwie z dwudziestoma działającymi w regionie powiatowymi urzędami pracy. Realizację projektu przewidziano do końca 2013 roku. Głównym celem projektu jest pozyskanie i upowszechnienie wiedzy nt. zapotrzebowania na pracowników o określonych zawodach i umiejętnościach oraz rynku szkoleniowego w województwie kujawsko-pomorskim. W ramach projektu przewidziano coroczną realizację badań pracodawców oraz instytucji szkoleniowych.

Raporty z przeprowadzonych badań są dostępne pod adresem:
<http://www.wup.torun.pl/publikacje/rynekpracy.php>

- **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu**

W województwie kujawsko-pomorskim zadania samorządu z zakresu pomocy społecznej wykonuje Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu. Organem prowadzącym dla Ośrodka jest Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego. ROPS opracowuje i realizuje strategię województwa w zakresie polityki społecznej obejmującej w szczególności programy: przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi. Realizuje także programy finansowane lub dofinansowane ze środków Unii Europejskiej z zakresu polityki społecznej oraz inne zadania z tego zakresu zlecone przez organy Samorządu Województwa i inne podmioty. Więcej informacji o działaniach ROPS znajduje się pod adresem: <http://www.ropstorun.pl/index.php?id=1>.

ROPS uczestniczy i realizuje zadanie pn „Wsparcie Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej w zakresie utworzenia Obserwatorium Integracji Społecznej”. Stąd w strukturze ROPS powstała **Sekcja Obserwatorium Integracji Społecznej**. Celem Obserwatorium jest

wsparcie ROPS w Toruniu w obszarze identyfikacji regionalnych problemów społecznych oraz informacji o instytucjach zajmujących się ich rozwiązywaniem.

Informacje o działaniach ROPS w ramach Priorytetu VII PO KL znajdują się pod adresem: <http://www.ropstorun.pl/index.php?id=197>.

- **Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Katedra Gospodarowania Zasobami Pracy**

Katedra Gospodarowania Zasobami Pracy powstała na bazie Katedry Ekonomiki Pracy i Polityki Społecznej. Prowadzone przez nią badania naukowe skupione są głównie na badaniach empirycznych i porównawczych. Badania obejmują szeroko pojętą problematykę zarządzania zasobami pracy i rynku pracy. Prowadzone analizy skupiają się na kompleksowym przedstawianiu problematyki pracy i racjonalnego wykorzystywania najważniejszego zasobu gospodarczego czyli ludzi zdolnych do pracy. Przedmiotem analiz są zjawiska makro i mikroekonomiczne oraz aktywne podmioty działające w sferze zatrudnienia i rynku pracy – m.in. pracodawcy, pracownicy, organy publiczne, osoby bezrobotne. Często badania empiryczne wykonywane są na rzecz praktyki.

Badania zrealizowane przez Katedrę Gospodarowania Zasobami Pracy w Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania:

„Ludzie starsi na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim. Tendencje rozwojowe i możliwości aktywizacji” – projekt Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu realizowany w ramach Poddziałania 6.1.1. Link do strony projektu: <http://www.als.umk.pl> .

- **Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań i Analiz Rynku Pracy US w Bydgoszczy**

Dodatkowym źródłem badań i analiz z obszaru rynku pracy są wyniki prac Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Badań i Analiz Rynku Pracy. Jest to specjalistyczny ośrodek powołany przez Prezesa GUS w strukturze US w Bydgoszczy. Do zadań KPOBR należy m.in.: opracowywanie analiz o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa kujawsko-pomorskiego, w tym raportów analitycznych wynikających z bieżącego zapotrzebowania oraz dotyczących szczególnie istotnych w regionie zagadnień, inicjowanie, koordynowanie i realizowanie badań, opracowań i analiz a także udostępnianie danych statystycznych

i udzielanie informacji. Więcej informacji znajduje się na stronie internetowej pod adresem:
http://www.stat.gov.pl/bydgosz/69_563_PLK_HTML.htm

Oprócz wyżej opisanych instytucji działalność analityczno-badawczą realizują również inne instytucje przygotowujące różne badania i analizy własne dotyczące także problematyki rynku pracy, a wynikające m.in. z bieżącego zapotrzebowania danej jednostki są to m.in.: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Powiatowe Urzędy Pracy oraz uczelnie wyższe.

EWALUACJA

Zgodnie z przyjętym w województwie kujawsko-pomorskim systemem wdrażania PO KL za zadania związane z ewaluacją programu odpowiedzialny jest Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Zadania związane z ewaluacją PO KL realizuje Biuro Strategii i Ewaluacji EFS, które znajduje się w strukturze Wydziału Wdrażania EFS w Departamencie Spraw Społecznych.

W celu nawiązania/rozszerzenia współpracy między instytucjami w regionie, które są zainteresowane uczestnictwem w działaniach związanych z ewaluacją Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w czerwcu 2009 r. powołał Regionalną Grupę Sterującą Ewaluacją.

Grupa ma charakter konsultacyjny i jest organem doradczym, którego celem jest stworzenie forum wymiany opinii, informacji oraz doświadczeń partnerów wchodzących w jej skład.

W skład Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją wchodzi: pracownicy IP, IW (IP2), pracownicy Departamentów Urzędu Marszałkowskiego merytorycznie właściwi dla danego obszaru, eksperci lub inne osoby, członkowie/zastępcy Podkomitetu Monitorującego PO KL Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Spotkania Grupy organizuje Instytucja Pośrednicząca.

Główne zadania Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją to: wsparcie dla Jednostki Ewaluacyjnej w zakresie przygotowywania ewaluacji, w tym przygotowywania kryteriów wyboru wykonawcy oraz kryteriów oceny ofert składanych przez oferentów, wsparcie na etapie oceny raportów z badań, opiniowanie planów ewaluacji.

Od początku realizacji PO KL w województwie kujawsko-pomorskim zrealizowano 8 badań ewaluacyjnych.

Raporty z przeprowadzonych badań są dostępne pod adresem:

<http://www.mojregion.eu/program-operacyjny-kapital-ludzki/ewaluacja.html>

2.2.3. Województwo lubelskie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

W województwie lubelskim rolę Instytucji Pośredniczącej dla części regionalnej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pełni Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie (Departament EFS UMWL w Lublinie). Jest on komórką organizacyjną podporządkowaną bezpośrednio Zarządowi Województwa Lubelskiego, nadzorowaną merytorycznie przez jednego z Członków Zarządu.

W DEFS funkcjonuje osiem komórek organizacyjnych, które bezpośrednio zajmują się programowaniem i wdrażaniem Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:

- Zespół Zarządzania Komponentem Regionalnym PO KL,
- Oddział Kontroli PO KL,
- Oddział Monitoringu i Ewaluacji PO KL,
- Oddział Komunikacji i Promocji PO KL,
- Oddział Obsługi Finansowej PO KL,
- Oddział Programowania i Oceny Projektów w ramach priorytetów VIII i IX PO KL,
- Oddział Wdrażania Priorytetu VIII PO KL,
- Oddział Wdrażania Priorytetu IX PO KL.

Dodatkowo, w realizację programu zaangażowane są następujące departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego:

- Departament Finansów,
- Departament Organizacyjno – Prawny,
- Departament Kontroli i Audytu Wewnętrznego,
- Zespół Informacyjno - Prasowy w Kancelarii Marszałka.

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego zajmuje się wdrażaniem Priorytetu VIII „Regionalne kadry gospodarki” PO KL; wdrażaniem Priorytetu IX „Rozwój wykształcenia

i kompetencji w regionach” PO KL oraz pełni obowiązki Instytucji Pośredniczącej (IP) PO KL.

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie działa jako samorządowa jednostka organizacyjna od 5 maja 2000 r. i obejmuje swoim działaniem województwo lubelskie. Urząd realizuje zadania Samorządu Województwa Lubelskiego w zakresie polityki rynku pracy określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.).

Na podstawie Uchwały Nr LXII/690/07 z dnia 25 lipca 2007 r. oraz na podstawie Porozumienia w sprawie dofinansowania działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zawartego w dniu 14 sierpnia 2007 r. z późn. zm. Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie w okresie programowania 2007-2013 pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia w zakresie wszystkich Działań realizowanych w ramach Priorytetu VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” oraz Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej”.

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Lublinie Program Operacyjny Kapitał Ludzki realizowany jest przez następujące komórki organizacyjne:

- Zespół ds. Koordynacji Wdrażania PO KL,
- Wydział Wdrażania Projektów PO KL,
- Wydział Programowania i Kontroli PO KL.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

Do zadań Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie należy między innymi opracowanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Zadanie te realizują: Wydział realizacji projektów Własnych oraz Wydział Badań i Analiz.

- **Wydział Realizacji Projektów Własnych**

Projekt „Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy - pilotaż” - jego celem było zapewnienie rozszerzonej, pogłębionej i jakościowej wiedzy oraz bieżącej informacji i prognozowanej sytuacji na rynku pracy w województwie lubelskim.

Przeprowadzono badania z zakresu: „Oczekiwania pracodawców odnośnie pożądaných kwalifikacji i usług szkoleniowych”, „Zawody deficytowe i nadwyżkowe w województwie lubelskim”, „Diagnoza stanu i zakresu badań i analiz w woj. lubelskim oraz opracowanie strategii LORP”.

Ponadto realizowano projekt badawczy „Perspektywy ludzi młodych na rynku pracy”.

- **Wydział Badań i Analiz**

Od września 2011 r. realizowany jest projekt systemowy „Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy”, w ramach którego realizowane będą następujące badania: „Monitoring ofert pracy w województwie lubelskim”, „Plany i losy zawodowe absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych”, „Potrzeby i oczekiwania pracodawców odnośnie pożądaných kwalifikacji i usług szkoleniowych w województwie lubelskim”, Kompleksowa analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. lubelskim”, „Wszechstronna analiza rynku pracy – wnioski z badań”.

EWALUACJA

Zgodnie z zapisami Aneksu nr 5 z dnia 2 lutego 2011 r. do Porozumienia w sprawie dofinansowania działań w ramach PO KL pomiędzy Instytucją Pośredniczącą a Instytucją Wdrażającą (Instytucją Pośredniczącą II stopnia) zadania wynikające z ewaluacji wdrażanych Działań zostały przekazane Instytucji Pośredniczącej.

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie zlecił, do momentu podpisania ww. Aneksu do porozumienia, przeprowadzenie 1 badania ewaluacyjnego pt. *„Ocena skuteczności i efektywności instytucji uczestniczących we wdrażaniu Priorytetów VI i VII PO KL, w tym procesu komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej”*. Badanie przeprowadzane było w okresie 21.05.2009 r. – 19.06.2009 r.

Badania ewaluacyjne w zakresie rynku pracy i EFS realizuje **Oddział Monitoringu i Ewaluacji PO KL** Departamentu EFS UM WL we współpracy z innymi Oddziałami Departamentu.

Wyniki badań dostępne są pod adresem: <http://efs.lubelskie.pl/front/page/get/289/>

Realizacja prowadzonych działań ewaluacyjnych wspierana jest przez grupę roboczą – Regionalną Grupę Sterującą Ewaluacją PO KL. RGSE PO KL 2007-2013 została powołana Uchwałą Zarządu Województwa Lubelskiego Nr CXIII/1199/08 z dnia 14 lutego 2008 roku. Wśród członków RGSE PO KL znajdują się oprócz pracowników Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego również przedstawiciele:

- Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie,
- Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej,
- Departamentu Gospodarki i Innowacji,
- Departamentu Kultury, Edukacji i Sportu,
- Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego,
- przedstawiciel naukowy Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego,
- przedstawiciel Podkomitetu Monitorującego PO KL Województwa Lubelskiego.

2.2.4. Województwo lubuskie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze pełni rolę Instytucji Pośredniczącej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki dla województwa lubuskiego.

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego jest komórką organizacyjną podporządkowaną bezpośrednio Zarządowi Województwa Lubuskiego, nadzorowaną merytorycznie przez Członka Zarządu, realizującą zadania związane z wdrażaniem Priorytetów komponentu regionalnego PO KL.

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, oprócz obowiązków Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu VI, zajmuje się wdrażaniem priorytetów VII „Promocja integracji społecznej”, VIII „Regionalne kadry gospodarki” oraz Priorytetu IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Do pełnienia funkcji Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IP 2) dla wszystkich działań w ramach: Priorytetu VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” Zarząd Województwa Lubuskiego wyznaczył Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze i delegował zadania związane z wdrażaniem PO KL na podstawie Porozumienia w sprawie dofinansowania działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, zawartego w dniu 21 sierpnia 2007 r.

Struktura organizacyjna Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego przedstawia się następująco:

- Wdział Wyboru projektów EFS
- Wydział Monitorowania i Ewaluacji EFS
- Wydział Kontroli EFS
- Wydział Informacji i Promocji EFS
- Wydział Finansowy i Pomocy Technicznej EFS
- Wydział Projektów Własnych EFS

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

Postawą wdrażania regionalnej polityki rynku pracy są regionalne plany działań na rzecz zatrudnienia. W ich przygotowanie i realizację w województwie lubuskim jest zaangażowanych wiele podmiotów i instytucji, często niezależnych od siebie. Do nich należą: departamenty merytoryczne Urzędu Marszałkowskiego (Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Infrastruktury Społecznej, Gospodarki i Infrastruktury, Rozwoju Regionalnego, Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich), Wojewódzki Urząd Pracy, Agencja Rozwoju Regionalnego, Ochotniczy Hufiec Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Lubuski Urząd Wojewódzki, Kuratorium Oświaty.

Formalne umiejscowienie instytucji jest następujące:

- departamenty merytoryczne Urzędu Marszałkowskiego (w tym Europejskiego Funduszu Społecznego) oraz Wojewódzki Urząd Pracy należą do jednostek samorządu województwa,
- Agencja Rozwoju Regionalnego jest spółką, w której większościowy pakiet posiada samorząd województwa,
- PFRON, OHP, FGŚP, Lubuski Urząd Wojewódzki, Kuratorium Oświaty należą do jednostek administracji rządowej (o różnym ustawowym statusie prawnym).

Główne działania, za jakie są odpowiedzialne wyżej wymienione jednostki, wskazane są w odpowiednich zapisach prawa. I tak w znacznym skrócie można wskazać:

- Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego – wdrażanie EFS (priorytety regionalne Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki),
- Departament Infrastruktury Społecznej Urzędu Marszałkowskiego – problematyka osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i kwestie edukacji,

- Departament Gospodarki i Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego – realizacja polityki gospodarczej i infrastrukturalnej samorządu województwa, sprawowanie pieczy nad Agencją Rozwoju Regionalnego,
- Departament Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego – kwestie planowania strategicznego samorządu województwa,
- Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego – wdrażanie programów finansowanych ze środków strukturalnych Unii Europejskiej na rzecz rozwoju obszarów wiejskich,
- Wojewódzki Urząd Pracy – realizacja polityki zatrudnienia samorządu województwa oraz wdrażanie Priorytetu VI POKL, działania skierowane głównie na osoby bezrobotne i poszukujące pracy,
- Agencja Rozwoju Regionalnego – wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw,
- Ochotnicze Hufce Pracy – działania na rzecz młodzieży, w tym zwłaszcza zagrożonej wykluczeniem społecznym,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych,
- Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych – działania wspomagające w przypadku trudności finansowych firm i ich upadłości,
- Lubuski Urząd Wojewódzki – w zakresie rynku pracy szkolenia pracowników publicznych służb zatrudnienia, wydawanie zezwoleń na pracę cudzoziemcom, wydawanie licencji zawodowych,
- Kurator Oświaty – kwestie lepszego dostosowania edukacji na poziomie szkolnym do potrzeb rynku pracy.

Każda z jednostek wnosi swój niepowtarzalny wkład w realizację wspólnej regionalnej polityki rynku pracy.

Do głównych jednostek, które wykonują badania i ewaluacje w zakresie rynku pracy należą:

- Wojewódzki Urząd Pracy – Obserwatorium Rynku Pracy - [http://www.wup.zgora.pl/PL/134/Statystyka i analizy Biblioteka/](http://www.wup.zgora.pl/PL/134/Statystyka_i_analizy_Biblioteka/)

- Obserwatorium Integracji Społecznej przy Departamencie Infrastruktury Społecznej Urzędu Marszałkowskiego - <http://www.polityka-spoleczna.lubuskie.pl/pl/Obszerwatorium-Integracji-Spolecznej>

Do pozostałych instytucji zajmujących się badaniami i analizami regionalnego rynku pracy należy Urząd Statystyczny w Zielonej Górze - <http://www.stat.gov.pl/zg>

EWALUACJA

Wydział Monitorowania i Ewaluacji EFS umiejscowiony w ramach Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego UM. Realizowane badania dostępne są pod adresem: http://www.efs.lubuskie.pl/PL/90/Badania_i_raporty_ewaluacyjne/

Dnia 25 września 2007 r. Zarząd Województwa Lubuskiego Uchwałą nr 59/374/2007 powołał członków Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją PO KL na lata 2007-2013.

Grupa Sterująca Ewaluacją PO KL (GSE) służy usprawnieniu współpracy i wsparciu całego procesu ewaluacji. Skupia instytucje i podmioty zainteresowane uczestnictwem w koordynacji procesu ewaluacji odpowiednio na poziomie krajowym i regionalnym.

Skład Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją:

- przedstawiciel Instytucji Zarządzającej – 1 osoba,
- przedstawiciele Instytucji Pośredniczącej – 2 osoby,
- przedstawiciele Instytucji Pośredniczącej II stopnia – 2 osoby,
- przedstawiciele Podkomitetu Monitorującego – 2 osoby,
- przedstawiciele instytucji zaangażowanych w realizację programów regionalnych i odpowiedzialni za ich ewaluację (BIZ LRPO, Wydział Monitorowania i Ewaluacji LRPO) - 2 osoby,
- niezależni eksperci i osoby związane tematycznie z zadaniami RGSE zapraszani według potrzeb.

RGSE jako forum do ewaluacji komponentu regionalnego PO KL ma za zadanie:

- a) opracowywanie planów działań ewaluacyjnych,
- b) określanie przedmiotu i założeń badań,
- c) weryfikację raportów od wykonawców badań ewaluacyjnych,

d) opracowywanie informacji dla Podkomitetu Monitorującego o wynikach ewaluacji i sposobie ich wykorzystania.

Do zadań członków RGSE należy:

- a) zapoznawanie się z dokumentacją dotyczącą zagadnień omawianych na spotkaniach roboczych,
- b) aktywne uczestnictwo w realizacji zadań.

2.2.5. Województwo łódzkie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

W województwie łódzkim komponent regionalny PO KL jest wdrażany przez Urząd Marszałkowski w Łodzi, który pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi pełniący funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia.

Urząd Marszałkowski w Łodzi realizuje zadania związane z wdrażaniem Priorytetu VIII oraz IX komponentu regionalnego PO KL, Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi zajmuje się wdrażaniem Priorytetu VI i VII PO KL.

W Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi (IP) Program Operacyjny Kapitał Ludzki realizowany jest przez Departament ds. PO Kapitał Ludzki, w którego skład wchodzi następujące Wydziały:

- Wydział Programowania i Monitorowania PO KL;
- Wydział Finansowy PO KL;
- Wydział Kontroli PO KL;
- Wydział Projektów Systemowych PO KL;
- Wydział Obsługi Projektów Priorytet VIII PO KL;
- Wydział Informacji i Promocji PO KL;
- Wydział Obsługi Projektów Priorytetu IX.

W ramach Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi wdrażanie ww. Priorytetów wykonywane jest przez następujące wydziały:

- Wydział Obsługi EFS;
- Wydział Budżetu i Funduszy;
- Wydział Kontroli EFS

Wszystkie funkcje związane z realizacją wdrażania komponentu regionalnego PO KL w województwie łódzkim wynikają z podpisanego z Instytucją Zarządzającą Porozumienia nr KL/ŁO/2007/1 z dnia 22 czerwca 2007 r. (z późn. zm.) w sprawie realizacji komponentu regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

W ramach struktur publicznych służb zatrudnienia działających na terenie województwa łódzkiego, jednostką organizacyjną odpowiedzialną za prowadzenie badań rynku pracy w wymiarze regionalnym jest **Wydział Informacji, Badań i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi**. Zadania badawcze realizowane przez ten wydział podzielić można generalnie na trzy duże grupy:

- Gromadzenie danych statystycznych dotyczących bezrobocia i zjawisk z nim powiązanych na obszarze województwa łódzkiego.
- Dokonywanie jakościowych oraz ilościowych analiz danych statystycznych, tak pierwotnych, jak i wtórnych, dotyczących bezrobocia i zjawisk z nim związanych na terenie województwa łódzkiego (w tym analiz porównawczych w wymiarze czasowym i przestrzennym, także względem innych obszarów geograficznych niż województwo łódzkie).
- Upublicznianie danych statystycznych, jak również wyników analiz tych danych (w tym przekazywanie zbiorów danych statystyki publicznej takim instytucjom, jak GUS oraz MPiPS).

Wyniki analiz statystycznych dokonywanych przez Wydział Informacji, Badań i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi dostępne są pod następującym adresem internetowym: <http://www.wup.lodz.pl/index.php/statystyka> (w ramach strony pod powyższym adresem istnieje możliwość przekierowania na stronę prezentującą dane szczegółowe)

Aby wyjść naprzeciw konkretnym, bieżącym potrzebom instytucji rynku pracy na informacje charakteryzujące ten rynek z perspektywy takich zjawisk, jak bezrobocie czy popyt na pracę, w ramach struktur Wydziału Informacji, badań i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi zorganizowana została komórka o nazwie **Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi**. Utworzenie Obserwatorium możliwe było dzięki pozyskaniu grantu w ramach Poddziałania 6.1.1 POKL i nastawione było od początku na realizację następujących celów:

➤ **Cel ogólny:**

Pozyskiwanie i upublicznianie wiedzy o mechanizmach popytu i podaży pracy w woj. łódzkim. Zakłada się osiągnięcie tego celu w latach 2009-2010.

➤ **Cele szczegółowe:**

- 1) Przeprowadzenie badań regionalnego rynku pracy; analiza danych pozyskanych w badaniach,
- 2) Publikacja wyników badań i analiz,
- 3) Stworzenie platformy wymiany informacji między podmiotami działającymi po popytowej i podażowej stronie rynku pracy m.in. Łódzkiego, tj. instytucje rynku pracy, organy władzy samorządowej, instytucje pośrednictwa pracy, placówki edukacyjne.

Badania realizowane przez Obserwatorium opierają się w przeważającej mierze na danych statystycznych o charakterze pierwotnym; tego rodzaju dane w doskonały sposób poszerzają oraz pogłębiają informacje pozyskiwane z danych wtórnych. Postępy we wdrażaniu projektu Obserwatorium, w tym wyniki zrealizowanych badań, śledzić można na stronie internetowej: <http://obserwatorium.wup.lodz.pl/>

Inną, obok Regionalnego Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi, jednostką realizującą badania rynku pracy województwa łódzkiego, jest **Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji**, działające w ramach Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w Łodzi. Działalność Obserwatorium ukierunkowana jest na analizę relacji, jakie zachodzą między edukacją a rynkiem pracy i dotyczy obszaru kształcenia na potrzeby regionalnego rynku pracy. Przekłada się to na następujące kierunki prac:

- Prowadzenie, publikowanie i upowszechnianie badań oraz analiz dotyczących zmian na lokalnym/regionalnym rynku pracy w kontekście potrzeb edukacji, m.in.: w zakresie przewidywanej sytuacji na rynku pracy wybranych zawodów, oczekiwań pracodawców odnośnie pożądaných kwalifikacji, kompetencji i usług szkoleniowych;
- Dostarczanie narzędzi do szybkiego i elastycznego reagowania samorządów oraz szkolnictwa na potrzeby regionalnego rynku pracy oraz informacji dla potrzeb doradztwa zawodowego i dla programowania pożądaných w obszarze edukacji zmian (w zakresie określania kierunków kształcenia, poszukiwania nowych specjalizacji oraz koniecznych zmian w programach kształcenia).

Szczegółowe informacje na temat działalności Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji, w tym wyniki zrealizowanych badań, zawarte są na stronie internetowej: <http://obserwatorium.wckp.lodz.pl/index.htm>

Obok dwóch wymienionych wyżej Obserwatoriów, realizujących dość wyspecjalizowane programy badań, w województwie łódzkim działa także **Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych przy Urzędzie Statystycznym w Łodzi**.

Jako cel główny Ośrodka określono kreowanie i zapewnienie sprawnego funkcjonowania centrum wiedzy o województwie łódzkim, jako zaplecza informacyjnego i analitycznego dla potrzeb procesów decyzyjnych oraz sprawnego zarządzania regionem. W tych ramach instytucja ta realizuje następujące zadania:

1. Organizowanie stałego dostępu do informacji statystycznej dla różnych grup odbiorców.
2. Ukierunkowanie oferty informacyjnej o zasięgu regionalnym i lokalnym zgodnie z potrzebami użytkowników.
3. Stałe podnoszenie jakości usług informacyjnych i stosowanie aktywnych form współpracy z użytkownikami informacji statystycznej.
4. Monitorowanie i analizowanie procesów społeczno-gospodarczych w regionie w różnych przekrojach terytorialnych oraz przedstawianie wyników tych prac władzom wojewódzkim, rządowym oraz władzom samorządowym.
5. Prowadzenie dla potrzeb monitorowania i ewaluacji programów rozwoju województwa, badań i analiz specyficznych dla województwa łódzkiego, dotyczących m.in. Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, rewitalizacji ośrodków przemysłowych, klastrów, biotechnologii, nowoczesnych dziedzin włókiennictwa, a także innych obszarów tematycznych.
6. Badanie skali i tempa zmian w województwie.
7. Promowanie i popularyzacja działalności informacyjnej statystyki publicznej oraz wiedzy statystycznej, a także wiedzy o regionie.
8. Tworzenie warunków oraz mechanizmów współpracy służb statystyki publicznej ze środowiskami samorządowymi i naukowymi w celu zintegrowania wiedzy o województwie łódzkim.
9. Wzmocnienie roli Urzędu Statystycznego w Łodzi, jako regionalnego partnera w dziedzinie usług badawczych, edukacyjnych oraz tworzenia dokumentów strategicznych i programowych.

Więcej informacji znaleźć można na stronie internetowej Łódzkiego Ośrodka Badań Regionalnych: http://www.stat.gov.pl/lodz/OBR_PLK_HTML.htm

EWALUACJA

Badania ewaluacyjne w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki są realizowane przez Departament ds. PO Kapitał Ludzki, Wydział Programowania i Monitorowania PO KL oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi, Wydział Obsługi EFS.

Do tej pory zrealizowano na zlecenie UM w Łodzi, Departamentu ds. PO Kapitał Ludzki osiem badań ewaluacyjnych:

Raporty z badań dostępne są na stronie internetowej: http://www.pokl.lodzkie.pl/wps/wcm/connect/pokl/pokl/dokumenty/raporty_z_badan

Do końca 2011 r. zostanie zakończona realizacja kolejnych dwóch badań ewaluacyjnych.

Na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi przeprowadzone zostały trzy badania ewaluacyjne:

1. Ocena sprawności i skuteczności realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach VI i VII Priorytetu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie łódzkim, raport do pobrania ze strony: <http://pokl.wup.lodz.pl/index.php/component/content/article/1-latest-news/1377-1902102> .
2. Ocena wpływu udziału w projekcie na sytuację osobistą i zawodową osób wykluczonych/zagrożonych wykluczeniem uczestniczących w projektach realizowanych w ramach Priorytetu VII w województwie łódzkim, raport do pobrania ze strony: <http://pokl.wup.lodz.pl/index.php/component/content/article/1-latest-news/2723-407113> .
3. Ocena wpływu realizacji projektów w Priorytecie VI i VII na aktywność zawodową osób w wieku 45-64, raport z badania do pobrania wkrótce ze strony internetowej <http://wup.lodz.pl> .

Ponadto, w celu lepszej koordynacji procesu ewaluacji na poziomie regionalnym planowane jest powołanie Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją.

2.2.6. Województwo małopolskie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

W województwie małopolskim komponent regionalny PO KL realizowany jest przez dwie instytucje. Funkcję Instytucji Pośredniczącej PO KL (IP PO KL) pełni Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Zadania Instytucji Pośredniczącej II Stopnia PO KL (IP2 PO KL) wypełnia Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie.

Strukturę IP PO KL, pełniącej funkcje zarządcze, tworzą dwa zespoły wchodzące w skład Wydziału Zarządzania PO KL:

- Zespół Programowania, Monitoringu i Ewaluacji PO KL,
- Zespół Zarządzania Finansowego PO KL.

W realizację zadań powierzonych IP PO KL, na zasadzie pełnienia funkcji wspierających, zaangażowane są następujące Departamenty Urzędu Marszałkowskiego: Budżetu i Finansów, Organizacyjno-Prawny, Audytu i Kontroli oraz Funduszy Europejskich.

Małopolska IP2 PO KL, która wdraża wszystkie Priorytety Programu, składa się z następujących zespołów:

- Zespół Strategii Rynku Pracy;
- Zespół Promocji, Konkursów i Naboru Projektów;
- Zespół Programów Rynku Pracy;
- Zespół Programów Pomocy i Integracji Społecznej;
- Zespół Programów Rozwoju Kadr Gospodarki;
- Zespół Programów Rozwoju Wykształcenia i Kompetencji;
- Zespół Programów Inicjatyw Oddolnych;
- Zespół Zamiejscowy w Tarnowie;
- Zespół Zamiejscowy w Nowym Sączu.

Funkcje wspierające i wdrożeniowe pełnią:

- Zespół Organizacji i Zarządzania,
- Zespół Zarządzania Zasobami Ludzkimi, Zespół Audytu,
- Zespół Finansowy
- Zespół Kontroli.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

W województwie małopolskim badania rynku pracy na szczeblu operacyjnym prowadzone są przez Wojewódzki Urząd Pracy (Zespół Strategii Rynku Pracy).

WUP realizuje głównie badania i analizy cykliczne, odpowiadające zakresowi danych przekazywanych w ramach obowiązującego systemu sprawozdawczego. W ramach badań realizowane są m.in.:

- sprawozdania miesięczne dot. małopolskiego rynku pracy,
- sprawozdania kwartalne dot. małopolskiego rynku pracy,
- ranking zawodów deficytowych,
- badania i analizy tematyczne,
- inne.

Wyniki badań prowadzonych przez tę komórkę dostępne są na stronie internetowej WUP pod adresem: <http://wup-krakow.pl/malopolski-rynek-pracy/badania-i-analizy>

Badania rynku pracy i jego otoczenia wsparte są działaniami realizowanymi w ramach czterech Obserwatoriów, realizowanych w formie projektów systemowych PO KL, tworzących wspólnie klaster Małopolskie Obserwatoria Rozwoju Regionalnego (MORR). Informacje o bieżącej działalności oraz wynikach prowadzonych badań zamieszczane są na stronach poszczególnych projektów, dostępnych przez współredagowaną przez wszystkie Obserwatoria stronie MORR: www.obserwatoria.malopolska.pl.

- **Małopolskie Obserwatorium Polityki Rozwoju (MOPR)** jest projektem realizowanym w ramach Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Prowadzi badania i analizy w zakresie wpływu środków europejskich na szeroko pojęty rynek pracy oraz związane z tym zmiany społeczno-gospodarcze w województwie małopolskim. Priorytetowymi obszarami badań są zagadnienia związane z wpływem środków unijnych na zrównoważony rozwój wewnętrzny województwa, rozwój wybranych sektorów działalności, zmiany potencjału endogenicznego regionu, definiowanie wzajemnych oddziaływań pomiędzy obszarami funkcjonalnymi. MOPR realizuje również zadania koordynujące w stosunku do wszystkich Obserwatoriów.

- **Małopolskie Obserwatorium Gospodarki (MOG)** jest drugim projektem realizowanym w strukturach Departamentu Polityki Regionalnej UMWM. Celem projektu jest stworzenie mechanizmów i narzędzi do dostarczania aktualnych i rzetelnych informacji na temat sytuacji gospodarczej Małopolski, pozwalającej na skuteczne zarządzanie procesem zmiany gospodarczej. W ramach jego realizacji powstał m.in. „Barometr gospodarczy”, będący narzędziem informującym o bieżącym stanie regionalnej gospodarki, atrakcyjności inwestycyjnej, napływie kapitału zagranicznego, zmianach na rynku pracy itp.
- **Małopolskie Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji (MORPiE)** jest projektem realizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy. Ukierunkowany jest na dostarczanie informacji o rynku pracy i systemie edukacji instytucjom zajmującym się kreowaniem polityki w tych zakresach. W swoich badaniach MORPiE koncentruje się na badaniach cyklicznych, w tym m.in. badanie losów absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, badanie popytu na pracę wśród pracodawców wybranych branż i in. Badania cykliczne uzupełniane są badaniami i analizami jednorazowymi, realizowanymi w odpowiedzi na bieżące zapotrzebowanie. Ważną pozycję w działalności MORPiE stanowi internetowa Biblioteka Małopolskich Obserwatoriów gromadząca informacje o umieszczonych w Internecie publikacjach na temat rynku pracy, edukacji, integracji społecznej i równości szans oraz przedsiębiorczości: <http://www.obserwatorium.malopolska.pl/pl/biblioteka.html>.
- **Małopolskie Obserwatorium Polityki Społecznej (MOPS)** realizowane jest przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Jego zadaniem jest zaspokojenie potrzeb informacyjnych realizatorów polityk społecznych, w szczególności instytucji pomocy i integracji społecznej i ich pracowników. Działania koncentrują się na: identyfikacji potrzeb informacyjnych z obszaru polityki społecznej, inwentaryzacji zasobów informacyjnych z obszaru polityki społecznej i zarządzaniem zgromadzonymi informacjami, diagnozie dostarczającej informacji wspierających efektywne wykorzystania środków unijnych, badaniach i analizach z zakresu polityki społecznej, wypracowaniu modelu ewaluacji polityk i programów społecznych.

Z powyższymi Obserwatoriami współpracuje Małopolskie Obserwatorium Kultury, powstające w ramach inicjatywy Narodowego Centrum Kultury przy Małopolskim Instytucie Kultury.

Koordinacja działań poszczególnych Obserwatoriów jest wielostopniowa. Najniższym, a jednocześnie najszybszym modelem współpracy jest Zespół Kierowników, którego spotkania zwoływane są doraźnie. Na tym poziomie uzgadniane są wstępne wersje planów badawczych, terminy konferencji i seminariów, zakres współpracy z innymi Departamentami UMWM, jak również wspólne przedsięwzięcia (np. podejmowanie delegacji zagranicznych).

Drugim poziomem koordynacji jest **Małopolska Rada Obserwatoriów Rozwoju Regionalnego i Ewaluacji**, składająca się z przedstawicieli środowiska naukowego, badawczego, otoczenia biznesu, administracji samorządowej i rządowej. Zadaniem Rady jest nadzór merytoryczny i opiniowanie planowanych badań oraz kierunków bieżących i przyszłych prac, jak również poddawanie pod dyskusję wyników przeprowadzonych badań oraz założeń programowych dokumentów strategicznych w kontekście ich monitoringu i ewaluacji, wypracowując w ten sposób tematykę badawczą wymagającą pogłębienia. Małopolska Rada pełni zatem również zadania Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją.

Trzeci poziom koordynacji stanowi Zarząd Województwa Małopolskiego, któremu przedstawiany jest zaopiniowany przez Radę roczny Program Badań Małopolskich Obserwatoriów Rozwoju Regionalnego: <http://www.politykarozwoju.obserwatoria.malopolska.pl/CmsContent.mvc/NewsDetails/8/212>

EWALUACJA

Zadanie prowadzenia badań ewaluacyjnych PO KL w województwie małopolskim w całości zostało powierzone IP PO KL. Za ich realizację odpowiada stanowisko ds. ewaluacji PO KL umiejscowione w Zespole Programowania, Monitoringu i Ewaluacji PO KL.

Od początku realizacji PO KL zrealizowano 6 badań ewaluacyjnych, które dostępne są pod adresem: <http://www.fundusze.malopolska.pl/pokl/Strony/default.aspx>

Zadania Małopolskiej Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją realizuje **Małopolska Rada Obserwatoriów Rozwoju Regionalnego i Ewaluacji**.

2.2.7. Województwo mazowieckie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

System wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na Mazowszu na tle pozostałych województw ma dość rozbudowaną strukturę instytucjonalną. Funkcję Instytucji Pośredniczącej dla komponentu regionalnego POKL w woj. mazowieckim powierzono Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Mazowieckiego (UMWM). Zadania wynikające z pełnienia funkcji IP realizuje Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego UMWM, w szczególności następujące wydziały:

- Wydział Koordynacji i Ewaluacji Programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej,
- Wydział Zarządzania Finansowego i Monitoringu PO KL,
- Wydział Programowania PO KL,
- Wydział Innowacyjności,
- Biuro do spraw Pomocy Technicznej PO KL i RPO WM.

Uchwałą Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 14 sierpnia 2007 r. rolę Instytucji Wdrażających powierzono Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Warszawie oraz Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych.

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie, zgodnie z zapisami w/w uchwały, pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla **Działania 6.1** - Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie w ramach Priorytetu VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich PO KL. Zadania w tym zakresie realizuje Wydział Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego (<http://wup.mazowsze.pl/efs/index.htm>), w ramach którego funkcjonują:

- Zespół ds. Informacji i Promocji,
- Zespół ds. Projektów Systemowych,
- Zespół ds. Projektów Konkursowych,
- Zespół ds. Kontroli.

W zakresie sprawozdawczości i procedury odwoławczej Wydział Wdrażania EFS współpracuje merytorycznie z Zespołem ds. Sprawozdawczości i Procedury Odwoławczej WUP w Warszawie.

Za wdrażanie pozostałych działań Priorytetu VI PO KL (Działanie 6.2 i 6.3) oraz Priorytetów VII, VIII i IX PO KL na Mazowszu odpowiada Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych (MJWPU, www.mazowia.eu), powołana uchwałą Nr 47/07 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 marca 2007 roku. Zadania wynikające z funkcji IP2 realizują następujące komórki organizacyjne MJWPU:

- Wydział Ogłaszania Konkursów PO KL oraz Monitoringu i Sprawozdawczości PO KL i Priorytetu II ZPORR,
- Wydział Weryfikacji Formalnej Wniosków PO KL,
- Wydział Oceny Merytorycznej Wniosków PO KL,
- Wydział Odwołań,
- Wydział Pomocy Publicznej PO KL,
- Wydział Wdrażania Priorytetu VI PO KL,
- Wydział Wdrażania Priorytetu VII PO KL,
- Wydział Wdrażania Priorytetu VIII PO KL,
- Wydział Wdrażania Priorytetu IX PO KL,
- Wydział Wdrażania Priorytetu II ZPORR,
- Wydział Kontroli Projektów PO KL,
- Wydział Pomocy Technicznej,
- Wydział Informacji i Szkoleń Beneficjentów.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

- Główną instytucją zajmującą się prowadzeniem badań rynku pracy na Mazowszu jest **Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie**, w ramach którego w 2009 roku powołano do istnienia wyspecjalizowaną komórkę badawczą – **Wydział Mazowieckiego Obserwatorium Rynku Pracy (MORP)**. Obserwatorium prowadzi prace badawcze w obszarze szeroko rozumianych zagadnień rynku pracy i edukacji w regionie. Na przełomie 2010 i 2011 roku zakończono realizację 3 projektów pilotażowych (obszary badawcze: rynek pracy, szkolnictwo zawodowe, kształcenie ustawiczne w regionie), w ramach których zostały wypracowane i przetestowane narzędzia do dalszych cyklicznych badań. Rezultaty prac Obserwatorium udostępniane są w serwisie internetowym MORP: wyniki prowadzonych badań i analiz: <http://obserwatorium.mazowsze.pl/idm.115.projekty-zakonczone.html>, baza danych i wskaźników dotyczących regionalnego i lokalnych rynków pracy, mapy szkolnictwa zawodowego i kształcenia ustawicznego: <http://obserwatorium.mazowsze.pl>.

Większość badań i analiz MORP prowadzonych jest w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Priorytet VI, VIII, IX PO KL).

- Analizy dotyczące rynku pracy w województwie mazowieckim prowadzi również **Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych**. Jest to specjalistyczny ośrodek działający w strukturze organizacyjnej Urzędu Statystycznego w Warszawie, powołany przez Prezesa GUS w celu prowadzenia badań i analiz w zakresie zagadnień istotnych z punktu widzenia problematyki regionu, w tym dotyczących regionalnego rynku pracy. Prowadzone analizy opierają się głównie na badaniach statystycznych statystyki publicznej. W ramach Mazowieckiego Ośrodka Badań Regionalnych funkcjonuje Centrum Informacji Statystycznej. Zakres prac oraz wyniki badań można znaleźć pod adresem: http://www.stat.gov.pl/warsz/mazowiecki_osrodek_badan_regionalnych_PLK_HTML.html.
- Kolejną instytucją uwzględniającą problematykę rynku pracy w swoich pracach badawczych jest **Mazowieckie Biuro Planowania Przestrzennego**, które od 2009 r. realizuje projekt systemowy *Trendy Rozwojowe Mazowsza* w ramach Priorytetu VIII *Regionalne kadry gospodarki*, Działania 8.1 *Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie*, Poddziałania 8.1.4 *Przewidywanie zmiany gospodarczej*. Główne założenia projektu to: kompleksowa diagnoza rozwoju społecznego i gospodarczego, identyfikacja barier rozwojowych, utworzenie modeli, prognoz i scenariuszy rozwoju Mazowsza, wypracowanie rekomendacji dotyczących kierunków rozwoju, stworzenie instytucjonalnych ram stałego monitorowania i prognozowania procesów rozwoju. Wśród wiodących tematów badawczych realizatorzy projektu umieścili rynek pracy i edukację na Mazowszu. Informacje o projekcie oraz wyniki analiz dostępne są pod adresem: <http://www.trendyrozwojowemazowsza.pl/>.
- W strukturach Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej od 2011 roku funkcjonuje **Obserwatorium Integracji Społecznej** <http://www.mcps.mazovia.pl/main.php?l=19&tr=1> utworzone w ramach projektu systemowego 1.16 "Koordynacja na rzecz aktywnej integracji" – priorytet I "Zatrudnienie i integracja

społeczna", działanie 1.2 "Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej" PO KL. Działania OIS koncentrują się na: gromadzeniu danych dotyczących problemów społecznych w środowiskach lokalnych istotnych dla opracowania lokalnych strategii rozwiązania problemów społecznych, monitorowaniu działalności instytucji sprzyjających aktywnej integracji, badaniu skuteczności realizowanych projektów i form pomocy stosowanych przez instytucje aktywnej integracji, upowszechnianiu informacji na temat projektów/praktyk realizowanych w województwie.

Badania z zakresu rynku pracy na Mazowszu prowadzą także liczne w tym regionie ośrodki akademickie i naukowe, a także organizacje pozarządowe i firmy badawcze.

EWALUACJA

Koordinowaniem i prowadzeniem ewaluacji w ramach PO KL w województwie mazowieckim zajmuje się Wydział Koordynacji i Ewaluacji Programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w Departamencie Strategii i Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego. Komórka ta zajmuje się koordynacją prac Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją Województwa Mazowieckiego powołanej we wrześniu 2009 r. uchwałą Zarządu Województwa Mazowieckiego. W skład RGSEWM wchodzi m.in. przedstawiciele Instytucji Zarządzającej PO KL, Instytucji Pośredniczącej i Instytucji Pośredniczącej II stopnia.

Dotychczas przeprowadzono 5 badań ewaluacyjnych w ramach komponentu regionalnego PO KL: „Badanie ewaluacyjne w zakresie efektywności i skuteczności działań informacyjno – promocyjnych, prowadzonych w województwie mazowieckim przez instytucje zaangażowane we wdrażanie regionalnego komponentu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013” (2009 r.), „Komplementarność wsparcia w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 w województwie mazowieckim” (2010 r.), „Ewaluacja rozwiązań antykryzysowych w komponencie regionalnym PO KL województwa mazowieckiego na lata 2007 – 2013” (2010 r.), „Badanie zdolności absorpcyjnych publicznych instytucji pomocy i integracji społecznej – beneficjentów systemowych – w ramach Priorytetu VII *Promocja integracji społecznej* PO KL” (2010 r.) „Ewaluacja stopnia osiągnięcia wskaźników Priorytetu IX PO KL Działania 9.2 Podniesienie jakości i atrakcyjności szkolnictwa zawodowego” (2011 r.).

2.2.8. Województwo opolskie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

W województwie opolskim komponent regionalny PO KL w większości wdrażany jest przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu. Jedynie działanie 8.2 znajduje się w gestii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego. W WUP Opole PO KL realizowany jest przez następujące wydziały:

- Wydział Programowania i Wyboru Projektów
- Wydział Realizacji Projektów
- Zespół ds. priorytetu VI i VIII
- Zespół ds. priorytetu VII
- Zespół ds. priorytetu IX
- Wydział Monitorowania i Rozliczeń
- Zespół ds. priorytetu VI i VIII
- Zespół ds. priorytetu VII
- Zespół ds. priorytetu IX
- Wydział Kontroli

Działanie 8.2.1 koordynowane jest przez UMWO w ramach Departamentu Koordynacji Programów Operacyjnych, Referat Europejskiego Funduszu Społecznego.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

Badania z zakresu rynku pracy w województwie opolskim związane są z działalnością WUP w Opolu, zarówno w ramach wydziału Obserwatorium Rynku Pracy jak i projektu systemowego Opolskie Obserwatorium Rynku Pracy (OORP).

Działalność badawcza wydziału Obserwatorium Rynku Pracy oparta jest na wymogach ustawy *O promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* i związana jest z wielowymiarowym diagnozowaniem zjawiska bezrobocia, w tym wybranych warstw bezrobotnych. Realizowane jest to zarówno na podstawie danych zastanych jak i badań empirycznych. W wydziale realizowane są również badania związane z oceną lokalnej gospodarki. Wyniki badań publikowane są na stronie internetowej: (http://www.wup.opole.pl/start/index.php?option=com_content&task=section&id=11&Itemid=58), jak również rozsyłane są do Powiatowych Urzędów Pracy i innych instytucji związanych

z funkcjonowaniem rynku pracy. Są to badania finansowane w 100% z posiadanych środków Funduszu Pracy.

W kontekście realizacji badań na poziomie powiatu na uwagę zasługuje sformalizowana współpraca pomiędzy WUP a poszczególnymi Powiatowymi Urzędami Pracy w woj. opolskim. Instytucje te podpisały porozumienie w sprawie analizy lokalnego rynku pracy, i w ramach tej współpracy PUP pełnią rolę partnera w realizacji badań, zwłaszcza w zakresie osób bezrobotnych. Partnerstwo to polega na artykulacji problemów do diagnozy jak i zbierania materiału empirycznego. Do tej pory współpraca z PUP przebiega bardzo dobrze.

Realizacja badań w wydziale Obserwatorium Rynku Pracy oparta jest głównie na samodzielnej pracy – od konceptualizacji przez operacjonalizację do analizy. W sytuacji, gdy realizacja badania we własnym zakresie z punktu widzenia logistycznego przekracza możliwości WUP, wówczas badanie jest zlecane.

Działania komplementarne względem podejmowanych w wydziale to przedsięwzięcia Opolskiego Obserwatorium Rynku Pracy (OORP) – projektu systemowego realizowanego w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL. Głównymi obszarami analitycznymi OORP jest diagnoza sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz diagnoza systemu kształcenia ustawicznego (badania zlecone) jak monitorowanie rynku pracy poprzez analizę natężenia zwolnień (rejestracji) osób zwalnianych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (analiza własna). W dalszej perspektywie działalność OORP uzupełniona zostanie o badanie „optymizmu” wśród pracodawców, a więc będzie to element oceny koniunktury. Wszelkie informacje badawcze publikowane są na stronie OORP http://www.obserwatorium.opole.pl/index.php?option=com_rockdownloads&view=folder&Itemid=61.

Wśród innych podmiotów realizujących w sposób systematyczny badania związane z rynkiem pracy należy wyróżnić:

- **Obserwatorium Integracji Społecznej**
- **Opolski System Informacji Społeczno-Gospodarczej**

Obserwatorium Integracji Społecznej Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu powstało w ramach realizacji projektu "Koordynacja na rzecz aktywnej integracji" realizowanego przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich w Warszawie - państwowej jednostki budżetowej podległej Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej - w związku z Działaniem 1.2: *Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej*, Priorytet I: *Zatrudnienie i integracja społeczna PO KL*

Utworzenie Obserwatorium wynikało z potrzeby identyfikacji regionalnych problemów społecznych oraz informacji o instytucjach zajmujących się ich rozwiązywaniem. Działania Obserwatorium mają służyć wszystkim podmiotom i instytucjom działającym w obszarze aktywnej polityki społecznej, a zwłaszcza instytucjom gminnym i powiatowym, tj. ośrodkom pomocy społecznej i powiatowym centrów pomocy rodzinie. Obserwatorium z założenia ma prowadzić monitoring i ocenę efektywności działań prowadzonych w regionie w zakresie aktywnej polityki społecznej, której celem jest reintegracja i zapobieganie wykluczeniu społecznemu. Wyniki prac analityczno-badawczych dostępne są na stronie OIS pod adresem: <http://ois.rops-opole.pl/index.php?id=8>

Opolski System Informacji Społeczno-Gospodarczej jest projektem systemowym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego realizowanym w ramach działania 8.1.4 PO KL. Głównym jego celem jest stworzenie systemu informacji w kontekście rynku pracy dla bieżącego i strategicznego zarządzania regionem, w tym kreowania adekwatnej do potrzeb polityki regionalnej. W związku z tym OSISG realizuje badania i analizy dotyczące aktualnej sytuacji, trendów rozwojowych oraz prognoz społeczno-gospodarczych w woj. opolskim w kontekście rynku pracy i struktury zatrudnienia. W zamierzeniu efektem działalności powinno być formułowanie właściwych mechanizmów zaradczych w strategii rozwoju Opolszczyzny.

EWALUACJA

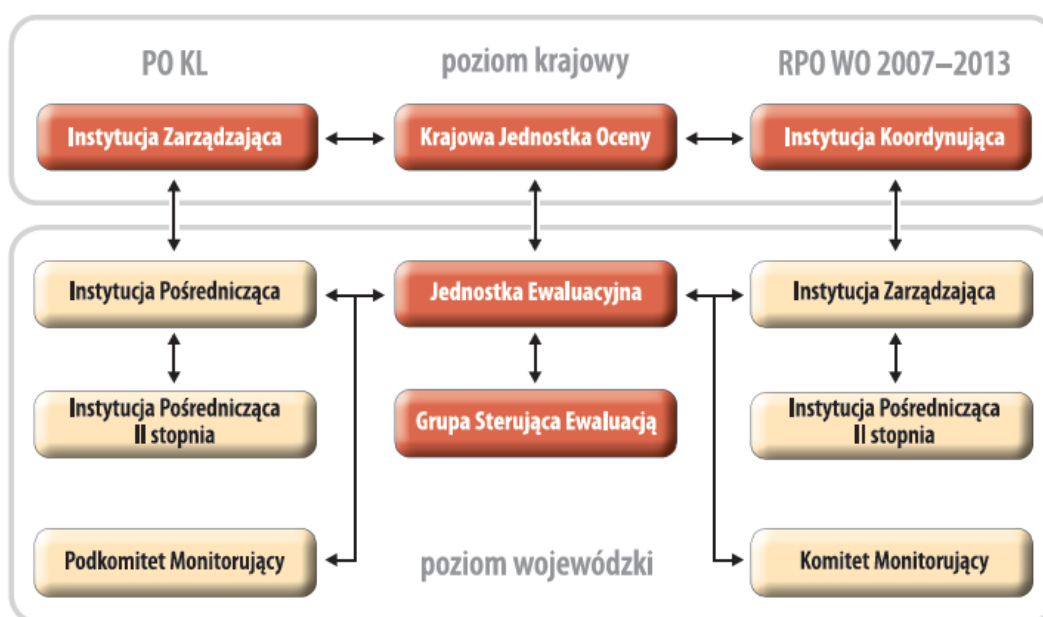
Praktyka ewaluacyjna w województwie opolskim, w tym zawiązanie struktur organizacyjnych w zakresie oceny programów tj. Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (komponent regionalny) i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego w okresie 2007-2013 nastąpiła w 2007 roku wraz z rozpoczęciem okresu programowania na lata 2007-2013.

Głównymi podmiotami zaangażowanymi w proces ewaluacji w województwie opolskim są:

- *Instytucja Zarządzająca RPO WO 2007-2013* - Zarząd Województwa Opolskiego - Departament Koordynacji Programów Operacyjnych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego;
- *Instytucja Pośrednicząca PO KL* - Samorząd Województwa Opolskiego - Departament Koordynacji Programów Operacyjnych w UMWO;

- Instytucje Pośredniczące II stopnia:
- Instytucja Pośrednicząca II stopnia RPO WO 2007-2013 - Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki;
- Instytucja Pośrednicząca II stopnia PO KL - Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu;
- Komitet Monitorujący RPO WO 2007-2013;
- Podkomitet Monitorujący PO KL Województwa Opolskiego;
- *Jednostka Ewaluacyjna* - Referat Ewaluacji w Departamencie Polityki Regionalnej i Przestrzennej w UMWO;
- Grupa Sterująca Ewaluacją i działające w jej ramach Zespoły Zadaniowe ds. ewaluacji tematycznych.

Podmioty zaangażowane w proces ewaluacji PO KL oraz RPO WO 2007-2013 w okresie 2007-2013 na poziomie krajowym i regionalnym prezentuje poniższy schemat.

Zakresy działań poszczególnych instytucji (w różnym stopniu) determinują następujące grupy obowiązków:

- określanie i stosowanie standardów i wytycznych,
- planowanie i koordynacja procesu ewaluacji,
- prowadzenie ewaluacji,
- współpraca i wymiana informacji w zakresie realizowanych ewaluacji,
- upublicznianie i wykorzystywanie wyników ewaluacji,
- monitorowanie wdrażania rekomendacji,

- budowanie potencjału ewaluacyjnego¹.

➤ **KOMÓRKI REALIZUJĄCE BADANIA EWALUACYJNE**

Jednostka Ewaluacyjna w sposób zintegrowany koordynuje proces ewaluacji dla obu programów operacyjnych (PO KL i RPO WO 2007-2013) w województwie opolskim. W celu zachowania niezależności funkcjonalnej podjęto decyzję o umiejscowieniu jednostki w innej komórce organizacyjnej, niż w komórce odpowiedzialnej za wdrażanie ww. programów. Jednostka Ewaluacyjna z uwagi na swój programowo zintegrowany charakter oraz powiązanie systemu ewaluacji z systemem sprawozdawczości i monitoringu współpracuje z komórkami odpowiedzialnymi za monitorowanie RPO WO 2007-2013 i PO KL w celu koordynacji i wzajemnego wsparcia systemu ewaluacji i sprawozdawczości.

Opolska Jednostka Ewaluacyjna zlecenie badań ewaluacyjnych rozpoczęła w 2008 roku. Ogólnie do 2011 roku zrealizowanych zostanie na poziomie regionalnym łącznie 13 badań ewaluacyjnych, w tym w ramach PO KL - 5 badań, natomiast w zakresie programu regionalnego - 6 ewaluacji. 2 badania dotyczyły łącznie obu ww. programów operacyjnych.

➤ **GRUPA STERUJĄCA EWALUACJĄ NA POZIOMIE REGIONALNYM**

Dla zapewnienia większej spójności regionalnych działań ewaluacyjnych w województwie opolskim powołana została wspólna, dla PO KL i RPO WO, Grupa Sterująca Ewaluacją². Grupa stanowi strategiczną platformę przepływu informacji i wiedzy w zakresie działań realizowanych w ramach ewaluowanych programów operacyjnych oraz priorytetowych działań publicznych podejmowanych w województwie opolskim. Obecnie GSE tworzy 31 osób, wśród których są:

- przedstawiciele instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów,
- przedstawiciele departamentów merytorycznych UMWO,
- partnerzy społeczni,
- przedstawiciele PKM PO KL WO i KM RPO WO 2007-2013,
- pracownicy Jednostki Ewaluacyjnej.

¹ Por. K. Kielbasa, K. Lotko-Czech, J. Sokołowska, Ewaluacja Programów Operacyjnych w województwie opolskim – ujęcie systemowe i procesowe, w: Ewaluacja Programów Operacyjnych na poziomie regionalnym – teoria i praktyka. Praca zbiorowa, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, Opole 2009, str. 104.

² Grupa Sterująca Ewaluacją powołana na podstawie Uchwały nr 848/2007 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 21.08.2007 roku z późniejszymi zmianami.

W przypadku potrzeby poszerzenia składu Grupy Sterującej Ewaluacją, Koordynator GSE (Wicemarszałek Województwa Opolskiego) ma prawo zaprosić do pracy w Grupie dodatkowe osoby, w tym ekspertów zewnętrznych.

GSE działa w oparciu o *Zespoły Zadaniowe ds. ewaluacji tematycznych* (powoływane każdorazowo w ramach realizowanych w regionie badań), których skład może być ustalany spośród:

- składu Grupy;
- pracowników Referatu Ewaluacji, którzy mogą być Koordynatorami Zespołów Zadaniowych w ramach poszczególnych badań ewaluacyjnych;
- pracowników instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WO 2007-2013 i PO KL;
- pracowników UMWO odpowiedzialnych za zagadnienia merytorycznie odpowiadające zakresowi danego badania ewaluacyjnego;
- ekspertów zewnętrznych, których dobór każdorazowo uzależniony jest od przedmiotu badania.

Szczegółowy wykaz badań zrealizowanych i planowanych do realizacji w województwie opolskim dostępny jest na poniższych stronach internetowych:

- http://www.pokl.opole.pl/cms/php/strona.php3?cms=cms_poklo&lad=a&id_dzi=11&id_men=23 (w zakresie ewaluacji PO KL);
- <http://rpo.opolskie.pl/rpo/index.php?id=4932> (w zakresie ewaluacji RPO WO 2007-2013).

2.2.9. Województwo podkarpackie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

Komponent regionalny Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 w województwie podkarpackim jest w całości wdrażany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie, któremu Samorząd Województwa powierzył pełnienie funkcji Instytucji Pośredniczącej, bez wskazywania Instytucji Pośredniczących II stopnia – IP2.

W związku z powyższym w ramach struktury organizacyjnej WUP powołano 6 wydziałów, które bezpośrednio są zaangażowane w realizację zadań wynikających z wdrażania PO KL:

- Wydział Koordynacji PO KL,
- Wydział Wspierania Aktywizacji Zawodowej,
- Wydział Rozwoju Integracji Społecznej,
- Wydział Rozwoju Kadr Regionu,
- Wydział Rozwoju Kształcenia i Kompetencji,
- Wydział Kontroli EFS.

Zadania związane z wdrażaniem PO KL powierzono również Oddziałom Zamiejscowym Wojewódzkiego Urzędu Pracy Krośnie, Przemysłu i Tarnobrzegu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie jest wojewódzką samorządową jednostką organizacyjną województwa podkarpackiego powołaną do wykonywania zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy. Formalnie zgodnie z regulacją Zarządu Województwa WUP podlega nadzorowi Departamentu Strategii i Planowania Przestrzennego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

Zadania związane z prowadzeniem badań rynku pracy realizowane są przez **Wydział Informacji Statystycznej i Analiz** WUP w Rzeszowie, w którym realizowany jest również projekt badawczy pn: **Podkarpackie Obserwatorium Rynku Pracy**. Projekt realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Poddziałania 8.1.4 – Przewidywanie zmiany gospodarczej.

Oprócz badań, w ramach PORP opracowywane będą także półroczne i roczne analizy sytuacji na regionalnym rynku pracy:

- 1) Analiza sytuacji na rynku pracy województwa podkarpackiego – materiał opracowywany będzie w cyklach półrocznych, w oparciu o dane ze sprawozdań MPiPS przekazywanych przez PUP do WUP w Rzeszowie, jak również w oparciu o dane statystyczne pozyskiwane z GUS. Zawierał będzie aktualne dane na temat zatrudnienia, bezrobocia w regionie oraz aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.
- 2) Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie podkarpackim – materiał opracowywany będzie w cyklach półrocznych, w oparciu o dane

ze sprawozdań o rynku pracy, jak również dane statystyczne GUS. Zawarte w nim będą informacje na temat struktury zawodowej osób bezrobotnych, struktury ofert pracy zgłaszanych do PUP oraz analiza zawodów pod kątem deficytu i nadwyżki na rynku pracy.

3) Efektywność wybranych form promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych w województwie podkarpackim – materiał sporządzany będzie co roku w oparciu o dane z PUP oraz Departamentu Funduszy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. W opracowaniu tym przedstawione zostaną formy aktywizacji zawodowej oraz usługi rynku pracy realizowane przez publiczne służby zatrudnienia.

System realizacji badań rynku pracy można nazwać „mieszanym”. Uwzględnia indywidualne pomysły i przedsięwzięcia różnego rodzaju projektodawców, którzy realizując badania w ramach projektów badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych odpowiadają na potrzeby o różnym rodowodzie (własne, społeczności lokalnych, władz lokalnych i regionalnych). Działania te mają charakter incydentalny. Z drugiej strony w systemie funkcjonują również instytucje realizujące swoje działania statutowe długofalowo, takie jak uczelnie wyższe, Urząd Statystyczny w Rzeszowie, Samorząd Województwa (pod kątem strategii rozwoju regionalnego, czy RSI) oraz Powiatowe Urzędy Pracy. Trzecim elementem systemu jest Podkarpackie Obserwatorium Rynku Pracy, które łączy działania statutowe o długim okresie trwania (cykliczne analizy oparte o statystyki bezrobocia, nadzór nad statystyką) z pojedynczymi badaniami. Jednym z głównych przesłanek do inicjowania badań są luki w wiedzy na temat rynku pracy i identyfikacja słabo rozpoznanych do tej pory obszarów badawczych.

Działalność badawczą związaną z rynkiem pracy oprócz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie prowadzi kilka instytucji, wykorzystując w tym celu środki własne, ale także korzystając z dostępnych w różnych priorytetach środki EFS. Wśród nich należy wymienić uczelnie wyższe posiadające własne plany badawcze: Uniwersytet Rzeszowski w Rzeszowie, Politechnika Rzeszowska. Działania z zakresu badań rynku pracy podejmuje również Instytut Gospodarki Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania, Małopolski Instytut Gospodarczy czy firma szkoleniowo-badawcza BD Center. Nie bez znaczenia są również przedsięwzięcia badawcze organizowane przez Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego w ramach RSI, Politechniki Rzeszowskiej, która wraz z partnerami realizowała np. foresight regionalny, Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. oraz Centrum Doradztwa Strategicznego z Krakowa. Aktywnie na polu badań działa również Urząd Statystyczny w Rzeszowie, który zrealizował finansowany w ramach poddziałania

8.1.2 projekt pn. Stworzenie spójnego systemu informacji i prognozowania zmian gospodarczych w województwie podkarpackim pozwalającego na podejmowanie optymalnych decyzji w sferze rynku pracy. Projekt ten jest ewenementem na skalę krajową będąc udanym przykładem zaangażowania jednostki GUS realizującej wnioski badawcze w ramach projektów konkursowych PO KL. Opracowania tych instytucji stanowią istotny wkład w badanie sytuacji na rynku pracy i rozpowszechnianie wiedzy na temat zjawisk na nim występujących. Na skalę lokalną inicjują i prowadzą badania liczne powiatowe urzędy pracy zlecając zarówno badania rynku pracy, jak i ewaluacje wdrażanych przez nie projektów.

Instytucje oraz prowadzone przez nie wybrane projekty/badania:

- **Departament Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego**, Al. Ciepłińskiego 4

Projekt systemowy pn. Wzmocnienie instytucjonalnego systemu wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji w latach 2007 – 2013 w województwie podkarpackim - <http://www.rsi.podkarpackie.pl>, zakładający prowadzenie badań w obszarze innowacji oraz ewaluację wdrażania RSI.

- **Urząd Statystyczny w Rzeszowie**, 35-959 Rzeszów, ul. Jana III Sobieskiego 10 - http://www.stat.gov.pl/rzesz/index_PLK_HTML.htm. Urząd specjalizuje się w badaniu obszarów transgranicznych i statystyki euroregionalnej, prowadzi ośrodek statystyki rynku materiałowego i paliwowo-energetycznego oraz statystyki sportu i turystyki.
- **Uniwersytet Rzeszowski w Rzeszowie**

Badanie wykluczenia społecznego w województwie podkarpackim – produkty projektu na stronie - <http://www.wykluczenie.univ.rzeszow.pl/>.

- **Wydział Socjologiczno-Historyczny**, 35-959 Rzeszów, Al. Rejtana 16 C

Instytut Socjologii - <http://www.univ.rzeszow.pl/wsh/sociologia/>

- **Wydział Ekonomii**, 35-601 Rzeszów, ul. Ćwiklińskiej 2 - <http://www.univ.rzeszow.pl/we/>

- **Politechnika Rzeszowska**

Foresight Wiodących Technologii - „Priorytetowe technologie dla zrównoważonego rozwoju województwa podkarpackiego” - <http://www.prz.edu.pl/foresight/index.php>.

- **Wydział Zarządzana**, 35-959 Rzeszów, al. Powstańców Warszawy 10 - <http://wz.portal.prz.edu.pl/>
- **Instytut Gospodarki Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania**, 35-225 Rzeszów, ul. Sucharskiego 2 - <http://www.ig.wsiz.edu.pl/>; [www.monitoring.ig.wsiz.pl.](http://www.monitoring.ig.wsiz.pl/)
- **Małopolski Instytut Gospodarczy**, 35-064 Rzeszów, ul. Mickiewicza 1 - <http://www.mig.com.pl>
- **BD Center**, 35-222 Rzeszów, ul. Broniewskiego 1 - www.bdcenter.pl
 - **Alternatywa dla rolnika** – analiza możliwości odejścia z pracy dla osób związanych z rolnictwem w województwie podkarpackim – <http://alternatywa.bdcenter.pl>
 - **Podkarpackie Obserwatorium Mikroprzedsiębiorczości** – <http://obserwatorium.bdcenter.pl>
 - **MROZNA STRONA GRANICY** – skala i przyczyny występowania „szarej strefy” w powiatach woj. podkarpackiego graniczących z Ukrainą – www.szarastrefa.bdcenter.pl
 - **POD WIATR** – analiza ograniczeń w powrocie do pracy kobiet po przerwie związanej z urodzeniem i wychowywaniem dziecka – www.podwiatr.bdcenter.pl
- **Centrum Doradztwa Strategicznego**, 31-53 Kraków, ul. Szlak 65 - <http://www.cds.krakow.pl/>
 - **Podkarpacki Portal Pracy** – www.praca-podkarpackie.pl
 - **Trajektorie Migracyjne Województwa Podkarpackiego** – raporty dostępne pod linkiem <http://www.cds.krakow.pl/raporty,158.html>
 - **Indeks Gotowości Rynkowej** – nowy instrument monitorujący szansę na pracę absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych województwa podkarpackiego – raporty dostępne pod linkiem <http://www.wup-rzeszow.pl/?cPath=80/188/6>

EWALUACJA

Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie, jako Instytucja Pośrednicząca w ramach PO KL odpowiada za prowadzenie bieżącej ewaluacji zarządzanych przez siebie Priorytetów komponentu regionalnego Programu. Ten typ ewaluacji (w trakcie realizacji programu) wynika z bieżących potrzeb wdrażania programu i jest uzależniona od jego postępów. Jest ściśle związany z monitorowaniem. Z obowiązku prowadzenia ewaluacji wdrażanego Programu WUP wywiązuje się przede wszystkim poprzez zlecenie realizacji badań ewaluacyjnych podmiotom zewnętrznym, niezależnym wobec IP oraz wobec ewaluowanego przedsięwzięcia.

Za realizację badań ewaluacyjnych w ramach PO KL odpowiedzialny jest wydział Koordynacji PO KL, w którym umiejscowione są dwa stanowiska ds. ewaluacji.

Pomocniczą rolę w zakresie prowadzenia ewaluacji odgrywa Regionalna Grupa Sterująca Ewaluacją PO KL, działająca przy WUP, powołana w 2008 r. uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego. W jej skład wchodzi obecnie 16 osób – są to pracownicy różnych szczebli WUP oraz przedstawiciele innych instytucji/ciał: Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego, Podkomitetu Monitorującego PO KL działającego w regionie, Instytucji Zarządzającej PO KL. RGSE PO KL uczestniczy w procesie planowania i przygotowania założeń badań ewaluacyjnych oraz tworzenia dokumentów przetargowych niezbędnych do wyboru wykonawców poszczególnych badań zleczanych przez WUP. Członkowie Grupy włączani są również w konsultację wypracowanych przez wykonawców produktów (raportów metodologicznych i końcowych w ramach poszczególnych badań ewaluacyjnych), uczestniczą również w spotkaniach roboczych z wykonawcami. Grupa powstała z inicjatywy Wydziału Koordynacji WUP w Rzeszowie.

Pracownicy na stanowiskach ds. ewaluacji uczestniczą również w pracach Grupy Sterującej Ewaluacją PO KL, obsługą której zajmuje się Wydział Ewaluacji umiejscowiony w Departamencie Zarządzania EFS Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, jak również są członkami Grupy sterującej procesem ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego, powołanej Uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego w 2007 r. W ramach prac obydwu grup (praca prowadzona jest głównie drogą elektroniczną oraz poprzez posiedzenia) opiniowane są przede wszystkim okresowe plany działań ewaluacyjnych, projekty dokumentów przetargowych oraz wyników prac wykonawców badań ewaluacyjnych.

2.2.10. Województwo podlaskie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

W Województwie Podlaskim rolę **Instytucji Pośredniczącej** pełni **Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego** poprzez Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, natomiast rolę **IP 2** pełni **Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku**. WUP odpowiedzialny jest za wdrażanie działań 6.1 i 8.1 POKL, natomiast za wdrażanie pozostałych działań komponentu regionalnego POKL (priorytety VI – IX) odpowiada bezpośrednio Departament EFS UMWP.

Działania IP PO KL nakierowane są na realizację inicjatyw mających na celu aktywizację osób bezrobotnych i biernych zawodowo, zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz zapewnienie równego dostępu do zatrudnienia osobom i grupom społecznym doświadczającym dyskryminacji na rynku pracy. Działania IP PO KL mają na celu wspieranie transferu wiedzy w ramach współpracy pracowników przedsiębiorstw oraz jednostek naukowych i badawczo – rozwojowych. W ramach Priorytetu edukacyjnego IP PO KL wspiera projekty skierowane do osób i placówek realizujących proces kształcenia, mające na celu wyrównywanie szans edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia poprzez wprowadzenie wysokiej jakości usług edukacyjnych. W szczególności wspierane są obszary i środowiska, które napotykają na najsilniejsze bariery w dostępie do usług edukacyjnych.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy realizuje projekty systemowe:

- Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych - projekt realizowany w ramach Poddziałania 8.1.4,
- Podlaskie Obserwatorium Polityki Społecznej w ramach Poddziałania 7.2.1.,
- Edukacja zawodowa w województwie podlaskim – analiza potrzeb w kontekście zmian na rynku pracy w ramach Działania 9.2.,
- Partnerstwo na rzecz rozwoju i promocji zielonych miejsc pracy w ramach Poddziałania 6.1.1.

- **Podlaskie Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych** jest projektem systemowym o charakterze badawczym realizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku. Projekt powstał w odpowiedzi na potrzebę stałego dostarczania informacji społeczno-gospodarczej ułatwiającej podmiotom funkcjonującym w gospodarce województwa realizację procesów decyzyjnych.

W odpowiedzi na zidentyfikowane potrzeby, jako cel główny Obserwatorium postawiło sobie dostarczenie aktualnej, rzetelnej informacji dotyczącej uwarunkowań społeczno-gospodarczych w regionie, aktualnych trendów rozwojowych i prognoz zmian zachodzących w gospodarce regionu (w tym na rynku pracy) oraz jej otoczeniu, ułatwiającej podejmowanie decyzji w zakresie polityki społeczno-gospodarczej.

W ramach realizacji celu głównego:

- wypracowano metody prognozowania zmiany gospodarczej (w tym zmian na rynku pracy) w regionie (system pozyskiwania, analizowania i aktualizowania danych gospodarczych oraz przewidywania przyszłych zjawisk gospodarczych i ich skutków),
- wypracowano (wdrażany obecnie) system zarządzania informacją gospodarczą.

Oczekiwanym rezultatem projektu jest poprawa jakości, dostępu i przepływu informacji gospodarczej pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w kreowanie regionalnej i lokalnej polityki społeczno-gospodarczej, ograniczenie ryzyka powielania się badań i analiz regionalnych.

W projekcie powstała regionalna platforma (baza wiedzy) służąca gromadzeniu, przetwarzaniu i analizowaniu informacji z różnych źródeł: www.obserwatorium.up.podlasie.pl

Informacja gospodarcza zbierana jest w toku badań realizowanych w następujących produktach PORPiPG:

- Indykatory Podlaskiej Gospodarki,
- Obserwator Gospodarczy Podlasia,
- Podlaska Mapa Zawodów i Kwalifikacji,
- Podlaski Absolwent,
- Kluczowe Sektory Województwa Podlaskiego,

- Startery Podlaskiej Gospodarki,
- Zawody przyszłości,
- Podlaski Monitor Płac.

Więcej informacji o prowadzonych badaniach:

<http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/strony/8270>

- **Podlaskie Obserwatorium Polityki Społecznej** jest projektem systemowym o charakterze badawczym realizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku. Głównym celem POPS jest zaspokojenie potrzeb informacyjnych podmiotów funkcjonujących w województwie podlaskim w obszarze polityki społecznej, instytucji pomocy i integracji społecznej oraz ich partnerów społecznych i gospodarczych poprzez prowadzenie publikowanie i upowszechnianie badań i analiz z zakresu polityki społecznej. Cele szczegółowe POPS:
 - określenie obszarów z zakresu problematyki społecznej, w których występują braki informacyjne,
 - uzyskanie pogłębionej diagnozy sytuacji w sferze działania polityki społecznej w regionie na szczeblu wojewódzkim i powiatowym, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów, w których występują braki informacyjne,
 - ułatwienie monitorowania problemów społecznych poprzez dostarczenie badań i analiz,
 - usprawnienie wymiany informacji poprzez ułatwienie nawiązania współpracy przedstawicieli instytucji polityki społecznej i innych podmiotów działających w obszarze integracji społecznej w woj. podlaskim.

Więcej informacji o prowadzonych badaniach:

<http://www.pops.up.podlasie.pl/index.php/strony/9828>

- **Edukacja zawodowa w województwie podlaskim – analiza potrzeb w kontekście zmian na rynku pracy** jest projektem systemowym o charakterze badawczym realizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku. Głównym celem projektu jest poznanie stanu szkolnictwa zawodowego oraz potrzeb dydaktycznych szkół zawodowych w kontekście poprawy efektywności kształcenia zgodnie

z potrzebami lokalnych pracodawców i rynku pracy, w tym zapotrzebowania na zielone miejsca pracy w województwie podlaskim.

Więcej informacji o prowadzonych badaniach:

www.up.podlasie.pl/index.php/strony/22393

- **Partnerstwo na rzecz rozwoju i promocji zielonych miejsc pracy** jest projektem systemowym z komponentem ponadnarodowym. W ramach projektu zostanie opracowana analiza zielonego rynku pracy, która stanowić będzie narzędzie pomocnicze podmiotom zaangażowanym w partnerstwo publiczno-społeczne do opracowania rekomendacji dla woj. podlaskiego oraz publikacja nt. funkcjonowania zielonych miejsc pracy na terenie krajów partnerskich.

Analiza zielonego rynku pracy zawierać będzie analizę stanu aktualnego i tendencji występujących w okresie kilku ostatnich lat w obszarze zielonego rynku pracy – w kontekście regionalnym. Dokument ten posłuży: pracownikom publicznych służb zatrudnienia (do tworzenia planów szkoleniowych, w doradztwie, pośrednictwie pracy), szkołom zawodowym oraz instytucjom edukacyjnym, w tym uczelniom wyższym (przy dostosowaniu kierunków i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy) oraz pracodawcom (obserwacja zmian zachodzących na regionalnym rynku pracy).

Analiza ma na celu:

- a) dokonanie oceny potencjału województwa na poziomie poszczególnych powiatów, w zakresie tworzenia zielonych miejsc pracy,
- b) zidentyfikowanie rozwijających się obszarów zielonej gospodarki w województwie podlaskim na poziomie poszczególnych powiatów i stopnia rozwoju występujących w nich zielonych miejsc pracy (stopień wykorzystania potencjału),
- c) zidentyfikowanie głównych czynników rozwoju przedsiębiorstw obszaru zielonej gospodarki,
- d) sformułowanie rekomendacji dających podstawę do kierunkowego działania w zakresie wspierania rozwoju zielonych miejsc pracy.

- **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku realizujący projekt Obserwatorium Integracji Społecznej.** Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na podstawie Umowy o dofinansowanie projektu systemowego w ramach Działanie 1.2. „Wsparcie Systemowe Instytucji Pomocy i Integracji Społecznej”, Priorytet I „Zatrudnienie i Integracja Społeczna” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Celem projektu jest podniesienie jakości i efektywności funkcjonowania instytucji działających w obszarze pomocy i integracji społecznej w województwie podlaskim. Obserwatorium Integracji Społecznej ma na celu uruchomienie kompleksowej bazy aktualnych danych, zawierających informacje dotyczące problemów społecznych. Powstałe w wyniku badań i analiz opracowania i raporty posłużą jako narzędzie wspierające instytucje działające w sferze polityki i integracji społecznej. Funkcjonowanie OIS zapewni dostęp do zintegrowanych informacji wspomagających planowanie lokalnych strategii rozwiązywania problemów społecznych występujących w regionie.

Więcej informacji o prowadzonych projektach:

<http://www.rops-bialystok.pl/1,1742,ois:-badania-i-analizy.html>

- **Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr – jako partner społeczny.** BFKK realizuje szeroko pojęte badania z zakresu rynku pracy finansowane z POKL. Fundacja była Partnerem w realizacji projektów finansowanych z programów przedakcesyjnych Phare, a po ich zakończeniu projektodawcą i wykonawcą projektów w ramach Priorytetu II ZPORR, pozyskując na rzecz mieszkańców regionu ponad 15 mln złotych, realizując w 12 projektach ponad 500 szkoleń dla 6317 osób oraz udzielając wsparcia informacyjnego i doradczego dla co najmniej 13 tysięcy osób. Od roku 2008 Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr jest wykonawcą projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Realizowane badania zostały zamieszczone w Karcie Informacyjnej w zakładce „KARTA INFORMACYJNA Instytucji Wspomagającej”.

Więcej informacji o prowadzonych projektach:

http://www.bfkk.pl/badania_i_ewaluacje/badania.html

- **Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku – jako partner społeczny.** Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku realizuje szeroko pojęte badania z zakresu rynku

pracy finansowane z POKL. Do tej pory Uczelnia zrealizowała 28 projektów finansowanych m.in. z funduszy Unii Europejskiej. Tematy projektów były związane m. in. z ochroną środowiska, badaniami rynku pracy, zarządzaniem, elastycznymi formami zatrudnienia, nowoczesnymi systemami informacji, a także organizacją studiów podyplomowych i szkoleń.

Więcej informacji o prowadzonych projektach:

<http://www.wse.edu.pl/s,projekty,64.html>

EWALUACJA

W ramach Instytucji Pośredniczącej PO KL funkcjonuje Jednostka Ewaluacyjna odpowiedzialna za realizację procesu ewaluacji PO KL w regionie w okresie 2007-2013. Funkcję Jednostki Ewaluacyjnej pełni: Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Referat Koordynacji i Wdrażania PO KL.

2.2.11. Województwo pomorskie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

W okresie programowania 2007-2013 Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego (Departament Europejskiego Funduszu Społecznego) jest Instytucją Pośredniczącą wdrażającą priorytety regionalne (VI – IX). Dla Działania 6.1 w priorytecie VI Instytucją Pośredniczącą II stopnia (Instytucją Wdrażającą) jest Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Gdańsku rolę obserwatorium rynku pracy pełni **Wydział Planowania, Badań i Analiz**, w ramach którego działają dwa zespoły:

- Zespół Badań i Analiz,
- Zespół Planowania i Ewaluacji.

Do zadań Wydziału w szczególności należy:

- organizowanie, prowadzenie badań i analiz rynku pracy,

- planowanie działań na rzecz zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich,
- prowadzenie ewaluacji programów rynku pracy.

Wydział prowadzi badania rynku pracy i badania ewaluacyjne.

Poniżej prezentowane są badania realizowane w województwie pomorskim w ramach zadań własnych WUP, w tym finansowane z Funduszu Pracy oraz badania współfinansowane ze środków EFS.

Badania statystyczne rynku pracy – realizacja zadań z zakresu statystyki publicznej rynku pracy.

Badania własne – nie wymagające dodatkowego finansowania, które wynikają z bieżących potrzeb. M.in. przeprowadzono:

- sondaże we współpracy z doradcami EURES w trakcie międzynarodowych targów pracy w Irlandii wśród odwiedzających targi Polaków m.in. na temat ich planów powrotu do kraju oraz mobilności terytorialnej (2008 – 2010);
- diagnoza bieżącej sytuacji osób bezrobotnych pracujących uprzednio w stoczniach oraz próbowano określić jak duża ich grupa może w niedalekiej przyszłości stać się klientami MOPS; w ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy w Gdyni przygotowana została „Analiza struktury grupy osób bezrobotnych według stanu na 31 lipca 2010 r. zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w Gdańsku, Gdyni, Pucku i Wejherowie, którzy przed utratą pracy zatrudnieni byli w stoczni” (2010);
- „Badanie zapotrzebowania na pracowników polskich do pracy na terenie Niemiec, Austrii i Szwajcarii po zniesieniu od 1 maja 2011 r. barier chroniących niemiecki, austriacki i szwajcarski rynek pracy” wśród agencji pośrednictwa pracy województwa pomorskiego; badanie realizowane we współpracy z doradcami EURES oraz agencjami pośrednictwa pracy (2011);
- badanie ofert pracy zamieszczanych na portalach internetowych (na bieżąco od 2009)

Badania zlecone finansowane ze środków Funduszu Pracy:

- badanie podmiotów gospodarczych z terenu województwa pomorskiego założonych przez osoby bezrobotne, którym przyznano w latach 2005-2006 z Funduszu Pracy jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej – Wykonawca – Konsorcjum firm InfoAudit Sp. z o.o. oraz Centrum Usług Profesja sp. z o.o. (2009) http://www.wup.gdansk.pl/rynek_pracy/artykuly/1282.html

Badania w ramach projektów konkursowych współfinansowane ze środków EFS w ramach PO KL:

- Pomorskie Obserwatorium Rynku Pracy – Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową – <http://www.porp.pl/> (2008 – 2010)
- Badanie barier i możliwości integracji zawodowej osób niepełnosprawnych – WYG International Sp. z o. o. - <http://www.wyginternational.pl> (2008)
- Równi na rynku pracy? – analiza sytuacji absolwentów i osób w wieku 50+ w województwie pomorskim - Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku - <http://www.efs.pl/rynekpracy/> (2008)
- Migracje szansą województwa pomorskiego – wspieranie pozytywnych trendów adaptacyjnych na regionalnym rynku pracy - PBS DGA Sp. z o.o. - <http://www.pbsdga.pl/> (2008)
- Badania portowego rynku pracy - Bałtycka Akademia Umiejętności s.c. – <http://www.bau.edu.pl/> (2008)

Badania w ramach projektów systemowych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach PO KL:

- projekt Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku „Szanse i bariery zatrudniania osób w wieku 45+ w województwie pomorskim” – badanie wykonane przez MillwardBrown SMG/KRC http://www.wup.gdansk.pl/rynek_pracy/artykuly/1282.html (2009)
- projekt Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku „Pomorski barometr zawodowy – diagnozowanie zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na regionalnym rynku pracy województwa pomorskiego” badanie realizowane przez PSDB Sp. z o.o. (trzy cykle badań w latach 2011 – 2013)

- projekt Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego „Moduł Informacyjno – Decyzyjny Regionalny Barometr Społeczny”; wykonano m.in. dwa badania: „Studenci ostatniego roku szkół wyższych – pracodawcy czy pracownicy”, „Trendy rozwoju oraz ocena jakości kapitału ludzkiego w województwie pomorskim”.
<http://midwig.pomorskie.eu/>

EWALUACJA

Badania ewaluacyjne prowadzone są w ramach **Rocznego Planu Działań Ewaluacyjnych** będącego częścią Rocznego Planu Działania Pomocy Technicznej POKL.

Badania Wojewódzkiego Urzędu Pracy (IP2) :

- „Ustalenie przyczyn nieosiągnięcia wartości wskaźnika Działania 6.1 PO KL „Liczba osób, które zostały objęte Indywidualnym Planem Działania” – Wykonawca – Pracownia Realizacji Badań Socjologicznych Uniwersytetu Gdańskiego (2010)
http://www.wup.gdansk.pl/rynek_pracy/artykuly/1282.html .
- Obecnie realizowane jest badanie „Ocena jakości wsparcia adresowanego do osób niepełnosprawnych oraz w wieku 50 – 64 lata w projektach realizowanych w ramach Działania 6.1 PO KL” – Wykonawca – Pracownia Realizacji Badań Socjologicznych Uniwersytetu Gdańskiego (2011) .

Badania Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego (IP) :

- Badanie zdolności absorpcyjnych potencjalnych Beneficjentów / Projektodawców w ramach Priorytetu IX PO KL 2007 – 2013 w województwie pomorskim – Wykonawca - ASM Centrum Badań i Analiz Rynku Sp. z o.o. (2008)
- Badanie zdolności absorpcyjnych potencjalnych Beneficjentów / Projektodawców w ramach Priorytetu VII PO KL 2007 – 2013 w województwie pomorskim – Wykonawca - ASM Centrum Badań i Analiz Rynku Sp. z o.o. (2008)
- Ocena systemu zarządzania i wdrażania komponentu regionalnego PO KL 2007-2013 w województwie pomorskim – Wykonawca – Pracownia Badań i Doradztwa „RE-SOURCE” Korczyński Sarapata sp. j. (2009)

- Ocena procesu realizacji założeń Powiatowych Programów na Rzecz Zatrudnienia i Spójności Społecznej w województwie pomorskim, z uwzględnieniem roli i udziału partnerstw lokalnych w tym procesie – Wykonawca – Pracownia Badań i Doradztwa „RE-SOURCE” Korczyński Sarapata sp. j. (2010)
- Badanie jakości i wpływu projektów zrealizowanych w ramach Poddziałania 8.1.1 na podniesienie i zmianę kwalifikacji oraz umiejętności kadr zarządzających i pracowników przedsiębiorstw województwa pomorskiego – Wykonawca – MillwardBrown SMG/KRC (2010)

2.2.12. Województwo śląskie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

W województwie śląskim komponent regionalny PO KL jest wdrażany przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, pełniący rolę Instytucji Pośredniczącej oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach będący Instytucją Pośredniczącą 2-ego stopnia.

W Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego odpowiedzialnym za realizację Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki jest Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, ze strony Wojewódzkiego Urzędu Pracy program obsługiwany jest przez Wydziały: Naboru Projektów i Monitorowania EFS, Obsługi Projektów EFS Kontroli EFS, Obsługi Finansowej.

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego wdraża cały Priorytet VII, Działanie 8.2 oraz cały Priorytet IX bez Działania 9.3, natomiast WUP jest Instytucją Wdrażającą cały Priorytet VI, **Działania 8.1 i Działania 9.3.**

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

Podstawową instytucją prowadzącą regularne badania regionalnego rynku pracy jest **Obserwatorium Rynku Pracy** – jeden z wydziałów Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach.

Do zadań **Wydziału Obserwatorium Rynku Pracy** należy:

- w zakresie wykonywania zadań dotyczących statystyki rynku pracy:

- realizacja programu badań statystycznych statystyki publicznej w części dotyczącej obowiązków sprawozdawczych wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy;
- przygotowywanie zestawień statystycznych oraz sporządzanie informacji dotyczących wybranych segmentów rynku pracy dla innych podmiotów;
- tworzenie i aktualizacja bazy danych dotyczącej bezrobocia rejestrowanego;
- sporządzanie meldunku o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych i ofertach pracy zgłaszanych do urzędów pracy oraz przekazywanie ich Zarządowi Województwa oraz do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej;
- opracowywanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- prowadzenie analiz skuteczności oddziaływania na rynek pracy szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży oraz upowszechnianie wyników tych analiz;
- określanie, po zasięgnięciu opinii WRZ, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności, wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonana refundacja ze środków Funduszu Pracy oraz przedstawianie wykazu tych zawodów do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego;
- w zakresie realizacji zadań związanych z prowadzeniem badań i analiz:
 - sporządzanie informacji dotyczących regionalnego rynku pracy oraz upowszechnianie wyników badań i analiz rynku pracy;
 - organizowanie i prowadzenie badań socjologicznych w wybranych segmentach rynku pracy;
 - przygotowanie raz w roku na posiedzenie Sejmiku Województwa Śląskiego materiałów pt.: „Sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy” oraz „Rynek pracy w województwie śląskim”;
 - współpraca przy tworzeniu Regionalnego Planu na Rzecz Zatrudnienia - wskazywanie uwarunkowań kształtujących sytuację na śląskim rynku pracy;
 - badanie popytu na kwalifikacje i umiejętności zawodowe na wojewódzkim rynku pracy i upowszechnienie wyników tych badań;
 - sporządzanie miesięcznych i rocznych sprawozdań z działalności Urzędu;
 - udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U.

z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) i świadczonej przez publiczne służby zatrudnienia w zakresie dotyczącym zadań Wydziału.

Wszystkie dane opracowywane przez **Obserwatorium Rynku Pracy** (Wydział WUP w Katowicach) oraz wszystkie wyniki badań udostępniane są na stronie internetowej WUP pod adresem: http://www.wup-katowice.pl/badania_i_analizy .

Tworzone przez Obserwatorium Rynku Pracy bazy danych umożliwiają monitorowanie zjawiska bezrobocia na poziomie województwa, powiatów i - w niektórych aspektach - gmin.

Dział statystyki (na stronie www.) podzielono na 3 podkategorie:

1. **Ogólne dane dotyczące bezrobocia** – najważniejsze informacje dotyczące stanu śląskiego bezrobocia, liczby osób zarejestrowanych i wyrejestrowanych z powiatowych urzędów pracy oraz ofert zatrudnienia;
2. **Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy** – dane statystyczne dotyczące bezrobotnych zaliczonych do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy na mocy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004r. z późniejszymi zmianami;
3. **Struktura bezrobotnych** – struktura śląskiego bezrobocia wg wieku, poziomu wykształcenia i sekcji PKD.

Wydział Obserwatorium Rynku Pracy opracowuje również pogłębione analizy oparte na danych statystycznych, które ułatwiają prowadzenie polityki rynku pracy oraz promują działania w obszarze łagodzenia skutków bezrobocia. Aktualne oraz archiwalne opracowania i raporty przyporządkowane są do działów:

- **Analizy** – okresowe opracowania oparte na informacjach statystycznych;
- **Badania** – raporty z badań własnych dotyczących zagadnień rynku pracy.

Ponadto, Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach w okresie od października 2008 do września 2010 zrealizował projekt systemowy pod nazwą **Program monitorowania regionalnego rynku pracy** (w ramach Poddziałania 6.1.2, Działania 6.1, Priorytetu VI Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki).

Projekt miał charakter badawczy. Jego realizacja była odpowiedzią na zidentyfikowane deficyty wiedzy na temat przemian zachodzących na regionalnym i subregionalnych rynkach

pracy oraz na temat zapotrzebowania znaczących podmiotów aktywnych na tych rynkach na szczegółową informację.

Wszystkie analizy i opracowania, jakie powstały w wyniku realizacji tego projektu są dostępne na stronie internetowej WUP pod adresem: http://mrp.wup-katowice.pl/pliki_do_pobrania.

Obserwatorium rynku pracy jest jednym z kilku obserwatoriów na poziomie regionalnym dającym istotny wkład merytoryczny w prace Regionalnego Forum Terytorialnego.

Zgodnie z wymogami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (KSRR) Samorząd Województwa Śląskiego został zobligowany do stworzenia **Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego (ROT)**, które obok analogicznej instytucji na poziomie krajowym, ma tworzyć system współpracy i przepływu informacji między najważniejszymi podmiotami publicznymi biorącymi udział w realizacji polityki rozwoju na szczeblu regionalnym, w celu monitorowania i oceny całości interwencji publicznej mającej wpływ terytorialny.

Cele działania ROT:

- Ukierunkowanie prowadzonych w regionie badań na uzyskanie wniosków i rekomendacji do wykorzystania na potrzeby prowadzonej polityki regionalnej/rozwoju.
- Wspomaganie procesów decyzyjnych w zarządzaniu rozwojem województwa na bazie rzetelnie zweryfikowanej i przygotowanej informacji o zjawiskach społeczno-gospodarczych, zachodzących w różnych ujęciach terytorialnych w województwie.
- Analizowanie zgodności trendów rozwojowych z założeniami polityki regionalnej.
- Zawiązanie sieci partnerstwa samorządu województwa z instytucjami zaangażowanymi w rozwój regionu i zapewniającej współpracę tych instytucji oraz komplementarne i skoordynowane działanie, usprawniające przepływ danych między nimi.
- Rozpowszechnianie standardów metodologicznych i innych działań podnoszących jakość ich prac oraz efektywność ich funkcjonowania.

Zadania ROT:

- Prowadzenie bieżących analiz i ewaluacji polityk publicznych na podstawie porównywalnych i agregowalnych danych – służących optymalizacji wykorzystania

środków finansowych i warunkujących przyznawanie dalszych środków na finansowanie działań rozwojowych;

- Prowadzenie badań i analiz strategicznych dotyczących aktualnej sytuacji, trendów rozwojowych i prognozowanie zmian społeczno-gospodarczych zachodzący w regionach;
- Tworzenie scenariuszy dla przyszłości i dostarczenie informacji umożliwiających wybór najlepszej ścieżki rozwoju;
- Wykorzystywanie prowadzonych prac diagnostycznych na potrzeby działalności operacyjnej i planowania strategicznego;
- Wspieranie budowy odpowiedniego systemu monitorowania procesów rozwojowych w regionie w ujęciu terytorialnym i efektów prowadzonej polityki rozwoju w ujęciu terytorialnym;
- Monitorowanie postępu realizacji przedsięwzięć priorytetowych uzgodnionych w procesie negocjacji Kontraktu terytorialnego wdrażanych na terenie województwa;
- Analiza realizacji strategii i programów pod kątem zgodności z przyjętymi celami strategii rozwoju województwa oraz regionalnych dokumentów strategicznych;
- Monitorowanie i ocena postępów w realizacji priorytetów rozwojowych określonych na poziomie regionalnym, m.in. w strategiach rozwoju województw oraz kierunków rozwojowych określonych w KSRR;
- Współpraca ze wszystkimi instytucjami systemu monitorowania polityki regionalnej regionie, wspierającymi zarządzanie polityką, tj. m.in. instytutami badawczymi, uniwersytetami itp. oraz koordynacja ich planu pracy dla celów działalności ROT.

Poza tym, w ramach projektów systemowych Poddziałania 8.1.4, realizowanych przez Wydział Rozwoju Regionalnego i Wydział Planowania Strategicznego i Przestrzennego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, prowadzone są kompleksowe badania o różnorodnej tematyce ekonomicznej i społecznej, spośród których bliżej rozpatrywane są następujące: innowacje, atrakcyjność inwestycyjna, inwestycje w technologie prośrodowiskowe, stanowiące jeden z podstawowych trendów wśród zmian zachodzących w śląskiej gospodarce, a ponadto inwestycje w infrastrukturę społeczną w kontekście stymulowania gospodarczego regionu i poprawy jakości życia społeczeństwa oraz w zakresie prowadzenia polityki rozwoju na szczeblu lokalnym i regionalnym, poprzez

kreację i zmianę mechanizmów zaradczych w obszarach priorytetowych w kontekście regionalnego rynku pracy.

Raporty z ww. projektów dostępne są pod następującymi adresami internetowymi:

- http://efs.slaskie.pl/?grupa=1&art=1234786657&id_m=354
- http://efs.slaskie.pl/?grupa=1&art=1314081859&id_m=356

EWALUACJA

Za ewaluację PO KL na poziomie całego regionu odpowiada Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. W ramach instytucji komórką realizującą zadania w zakresie ewaluacji jest Referat Zarządzania i Monitorowania EFS, umiejscowiony w Wydziale EFS.

Od początku realizacji PO KL zrealizowano 4 badania ewaluacyjne oraz 3 ekspertyzy, które dostępne są na stronie internetowej pod adresem: http://efs.slaskie.pl/?grupa=2&art1=1252568939&art=1228298257&id_m=298

W dniu 29 kwietnia 2008 roku Zarząd Województwa Śląskiego powołał uchwałą nr 846/158/III/2008 Regionalną Grupę Sterującą Ewaluacją dla komponentu regionalnego PO KL 2007- 2013 w województwie śląskim (RGSE), która swoim zakresem obejmuje działania ewaluacyjne prowadzone w ramach Komponentu Regionalnego PO KL.

W skład RGSE wchodzi: przedstawiciele Instytucji Pośredniczącej PO KL, Instytucji Pośredniczącej drugiego stopnia PO KL, Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym, Wydział Rozwoju Regionalnego w zakresie Europejskiej Współpracy Transgranicznej, Wydział Terenów Wiejskich w zakresie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

RGSE jest odpowiedzialna za:

- Opiniowanie założeń planu ewaluacji komponentu regionalnego PO KL na lata 2007-2013;
- Udział w przygotowaniu procesu ewaluacji:
 - identyfikacja problemów,
 - określenie ram czasowych oraz budżetu badania;

- Proponowanie i opiniowanie zakresu poszczególnych badań ewaluacyjnych, kryteriów wyboru wykonawcy badania ewaluacyjnego oraz kryteriów oceny ofert składanych przez oferentów;
- Monitorowanie postępu prac Wykonawców, którym zlecono badanie ewaluacyjne;
- Monitorowanie procesu wdrażania rekomendacji sformułowanych w wyniku przeprowadzonych ewaluacji;
- Propagowanie ewaluacji, jako narzędzia wspomagającego zarządzanie Programem.

2.2.13. Województwo świętokrzyskie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego w Kielcach powstało w 1999 roku, jako zakład budżetowy przy Urzędzie Marszałkowskim woj. świętokrzyskiego. Do końca 2007 roku Biuro realizowało powierzane przez Samorząd Województwa zadania własne Samorządu, a także na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego i innych jednostek samorządowych wiele innych prac, głównie z zakresu ładu przestrzennego, komunikacji oraz ochrony środowiska. Od 1 stycznia 2008 roku ŚBRR przekształcone zostało uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w jednostkę budżetową. Działalność Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego obejmuje obecnie realizację zadań statutowych określonych przez Sejmik Wojewódzki oraz powierzonych zadań własnych Samorządu Województwa.

Zakres działalności ŚBRR:

- Opracowywanie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego oraz jego okresowa aktualizacja na podstawie monitoringu; stanu zagospodarowania przestrzennego regionu, wniosków samorządów lokalnych, zmian "Strategii rozwoju województwa", a także zmian przepisów i uwarunkowań prawnych dotyczących zagospodarowania przestrzennego;
- Wykonywanie zadań Samorządu Wojewódzkiego związanych z ładem przestrzennym województwa, zachowywaniem wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego oraz przygotowaniem wojewódzkich programów operacyjnych służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;

- Obsługa programów pomocowych regionalnych i strukturalnych oraz inne zadania wynikające z programów pomocowych i rozwojowych, zgodnie ze zleceniami Samorządu Wojewódzkiego, w szczególności:
 - prowadzenie Biura Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007- 2013 (także SPO- ROL 2004-2006), realizującego wdrażanie całego regionalnego zakresu PROW w woj. świętokrzyskim, wdrażanie Programu Operacyjnego RYBY oraz prowadzącego Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich,
 - prowadzenie **Biura Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007- 2013** z jednoczesnym pełnieniem funkcji Instytucji Pośredniczącej w PO KL dla woj. świętokrzyskiego dla realizacji Priorytetów: VI - Działanie 6.3, VII, VIII - Cel 2 oraz IX. http://www.pokl.sbrr.pl/asp/pl_start.asp?typ=14&sub=103&menu=127&strona=1

Instytucją Pośredniczącą II stopnia - dla Priorytetów VI - Działanie 6.1, 6.2 oraz VIII - Cel 1 jest Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach.

Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach pełni rolę Instytucji Pośredniczącej II stopnia (Instytucji Wdrażającej).

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

Obserwatorium Rynku Pracy WUP w Kielcach funkcjonuje od 1 września 2009 roku, jako Zespół w Wydziale Badań i Analiz Rynku Pracy. Do zadań Obserwatorium Rynku Pracy należy w szczególności:

- prowadzenie badań i analiz sytuacji na regionalnym i lokalnym rynku pracy;
- prognozowanie i monitorowanie zmian społeczno-gospodarczych zachodzących w regionie, w kontekście rynku pracy i struktury zatrudnienia;
- badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- współpraca z powiatowymi urzędami pracy w zakresie badania popytu na kwalifikacje i umiejętności zawodowe na wojewódzkim rynku pracy;
- prowadzenie analiz skuteczności oddziaływania na rynek pracy szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży na podstawie danych z powiatowych urzędów pracy i obowiązującej sprawozdawczości;

- diagnozowanie we współpracy z właściwymi organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi potrzeb rynku pracy w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego;
- współpraca z innymi podmiotami realizującymi badania rynku pracy;
- opracowywanie, publikowanie i upowszechnianie wyników prowadzonych badań

http://www.wup.kielce.pl/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=31&Itemid=41

EWALUACJA

Za realizację ewaluacji w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w Województwie Świętokrzyskim odpowiada Biuro Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zlokalizowane w **Świętokrzyskim Biurze Rozwoju Regionalnego**, przy ulicy Jagiellońskiej 70 w Kielcach. Za realizację badań odpowiada Dział Strategii. Realizowane badania dostępne są pod adresem:

http://www.pokl.sbr.pl/asp/pl_start.asp?typ=14&sub=103&menu=127&strona=1

2.2.14. Województwo warmińsko-mazurskie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

Priorytet VI, Priorytet VIII – Działanie 8.1

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie pełni rolę Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IP 2) i jest odpowiedzialny za wdrażanie całego Priorytetu VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” oraz Działanie 8.1 w ramach Priorytetu VIII „Regionalne kadry gospodarki” – „Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie”.

Wojewódzki Urząd Pracy,

ul. Głowackiego 28, 10-448 Olsztyn

tel.: (089) 522 79 55 lub (089) 522 79 65

e-mail: olwu@up.gov.pl

www.up.gov.pl/pokl

Priorytet IX, Priorytet VIII (Działanie 8.2)

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko - Mazurskiego odpowiedzialny jest, jako Instytucja Pośrednicząca (IP) za wdrażanie Priorytetu IX „Rozwój kompetencji i wykształcenia w regionach” oraz Działanie 8.2 w ramach Priorytetu VIII „Regionalne kadry gospodarki” – „Transfer wiedzy”.

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko – Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1, 10-562 Olsztyn

tel.: (089) 521 97 21

e-mail: efs@warmia.mazury.pl

www.efs.warmia.mazury.pl

Priorytet VII

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie piastuje stanowisko Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej”.

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko – Mazurskiego

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

ul. Emilii Plater 1, 10-562 Olsztyn

tel.: (089) 521 95 33 lub (089) 521 95 45

e-mail: rops@warmia.mazury.pl

www.efs.warmia.mazury.pl

Do obowiązków ww. Instytucji, należy m.in.:

- przygotowanie dokumentacji konkursowej,
- ogłaszanie i przeprowadzanie konkursów;
- przygotowanie umów o dofinansowanie projektu,
- nadzór nad realizacją projektów poprzez: monitorowanie zmian w projektach, weryfikacje formalno-rachunkową i merytoryczną wniosków o płatność, udział w charakterze obserwatora w kontrolach projektu, bieżące kontakty z projektodawcą, udzielanie wszelkich informacji o projektach, realizowanych w ramach Priorytetów, Działań;
- sporządzanie sprawozdań z realizacji Priorytetów, Działania;
- współpraca w zakresie opracowywania Planów Działań w ramach Priorytetów;

- przygotowywanie i realizacja projektów systemowych/projektów własnych lub ocena i nadzorowanie realizacji projektów systemowych złożonych przez Beneficjentów systemowych w ramach Priorytetów;

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

Na terenie województwa warmińsko – mazurskiego badania, analizy, ewaluacje w obszarze rynku pracy i jego otoczenia prowadzą:

- Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie
<http://www.up.gov.pl/index.php?id=171>, <http://www.up.gov.pl/index.php?id=316>
- Urząd Marszałkowski
 - Departament Europejskiego Funduszu Społecznego – Baza Badań Regionalnych
http://efs.warmia.mazury.pl/index.php?option=com_content&view=section&layout=blog&id=63&Itemid=175
 - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej - Obserwatorium Integracji Społecznej
<http://wrota.warmia.mazury.pl/Polityka-spoleczna/Obserwatorium-Integracji-Spolecznej/>
 - Departament Polityki Regionalnej (realizowane są ewaluacje Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury)
http://www.rpo.warmia.mazury.pl/index.php?page=dzial&dzial_id=127
- Urząd Statystyczny w Olsztynie (Warmińsko – Mazurski Ośrodek Badań Regionalnych; Ośrodek Badań Demograficznych; Ośrodek Badań Obszarów Wiejskich; Ośrodek Badań Rolnictwa)
http://www.stat.gov.pl/olsz/index_PLK_HTML.htm
- Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie
www.uwm.edu.pl
- Powiatowe Urzędy Pracy województwa warmińsko – mazurskiego (adresy stron internetowych dostępny na stronie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie
<http://www.up.gov.pl/index.php?id=251>)
- Jednostki badawcze z siedzibą na terenie województwa warmińsko - mazurskiego

EWALUACJA

Regionalna Grupa Sterująca Ewaluacją Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (RGSE PO KL) powołana została przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego uchwałą nr 15/103/09/III z dnia 2 marca 2009 r. Celem RGSE PO KL jest usprawnienie współpracy pomiędzy poszczególnymi podmiotami zaangażowanymi w realizację procesu ewaluacji w Województwie, zwiększenie jego efektywności oraz jakości przy jednoczesnym zachowaniu zasady partnerstwa. RGSE PO KL stanowi także forum wymiany informacji pomiędzy wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w proces ewaluacji PO KL.

W skład RGSE PO KL wchodzi:

- przedstawiciel Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej,
- przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie,
- przedstawiciel Departamentu Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego,
- przedstawiciel Departamentu Polityki Regionalnej tut. Urzędu (członek Jednostki Ewaluacyjnej RPO),
- przedstawiciele Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Warmińsko-Mazurskiego
- przedstawiciel Instytucji Zarządzającej PO KL,
- kierownicy biur Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego,
- pracownicy Biura Strategii i Monitorowania ds. ewaluacji komponentu regionalnego PO KL.

Do głównych zadań RGSE PO KL należy:

- 1) opracowywanie i opiniowanie Okresowych Planów Działań Ewaluacyjnych,
- 2) konsultowanie przedmiotu i założeń poszczególnych badań ewaluacyjnych,
- 3) opiniowanie tabel wdrażania rekomendacji z badań ewaluacyjnych na poziomie centralnym i regionalnym,
- 4) opracowywanie informacji dla Podkomitetu Monitorującego o wynikach ewaluacji i sposobie ich wykorzystania.

Prace RGSE PO KL koordynuje Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko - Mazurskiego, który posiada decydujący głos w podejmowaniu decyzji w ramach prac RGSE PO KL.

Podkomitet Monitorujący Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PKM PO KL)

Nadzór nad procesem ewaluacji, opiniowanie okresowych Planów Działań Ewaluacyjnych Instytucji Pośredniczącej, przyjmowanie wyników (wniosków i rekomendacji) ewaluacji, a także podejmowanie decyzji o sposobie wykorzystania wyników należy do zadań Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W skład PKM PO KL wchodzi:

- przedstawiciel IP PO KL,
- przedstawiciel IZ RPO,
- przedstawiciel powiatów,
- przedstawiciel gmin,
- przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Pracy,
- przedstawiciel IZ PO KL,
- przedstawiciel wojewody,
- przedstawiciel kuratorium oświaty,
- przedstawiciel organizacji pracowników,
- przedstawiciel organizacji pracodawców,
- przedstawiciel organizacji pozarządowych,
- przedstawiciel środowiska akademicko – naukowego,
- przedstawiciel Regionalnych Ośrodków EFS,
- inne osoby na zaproszenie przewodniczącego,
- przedstawiciel Komisji Europejskiej – obserwator,
- przedstawiciel Ministerstwa Edukacji Narodowej – obserwator,
- przedstawiciel Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej – obserwator.

Do zadań Podkomitetu należy:

- 1) rekomendowanie rocznych Planów Działań przygotowanych przez Instytucję Pośredniczącą PO KL komponentu regionalnego,
- 2) uwzględnianie na poziomie danego województwa rekomendacji Komitetu Monitorującego PO KL dotyczących wdrażania PO KL,
- 3) rozpatrywanie oraz rekomendowanie Komitetowi Monitorującemu PO KL szczegółowych kryteriów wyboru projektów w ramach priorytetów komponentu regionalnego PO KL oraz rekomendowanie ewentualnych zmian tych kryteriów,

- 4) przedkładanie Instytucji Pośredniczącej PO KL, Instytucji Zarządzającej PO KL lub Komitetowi Monitorującemu PO KL (w zakresie ich kompetencji) analiz lub propozycji zmian priorytetów ułatwiających realizację celów funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności określonych w Rozporządzeniu Rady nr 1083/2006 dotyczącym tych funduszy lub służącym usprawnieniu zarządzania programem, w tym zarządzania finansowego;
- 5) zapewnienie koordynacji oraz komplementarności procesu wdrażania priorytetów PO KL na terenie danego województwa z działaniami realizowanymi w ramach innych programów, współfinansowanych z funduszy strukturalnych oraz Funduszy Spójności Unii Europejskiej oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Obszarów Wiejskich poprzez uczestnictwo w pracach Podkomitetu przedstawicieli Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny;
- 6) okresowe badanie postępu w zakresie osiągania szczegółowych celów, określonych w ramach priorytetów, na podstawie dokumentów przedkładanych przez Instytucję Pośredniczącą PO KL;
- 7) analizowanie okresowych sprawozdań z realizacji priorytetów komponentu regionalnego;
- 8) analizowanie bieżących informacji miesięcznych z realizacji priorytetów komponentu regionalnego;
- 9) analizowanie rezultatów realizacji priorytetów oraz wskazywanie obszarów, które powinny zostać poddane ewaluacji;
- 10) nadzór nad procesem ewaluacji, opiniowanie okresowych Planów Działań Ewaluacyjnych Instytucji Pośredniczącej, przyjmowanie wyników (wniosków i rekomendacji) ewaluacji, a także podejmowanie decyzji o sposobie wykorzystania wyników.

2.2.15. Województwo wielkopolskie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

W województwie wielkopolskim zarówno za realizację polityki rynku pracy, jak i wdrażanie Priorytetu VI, VII, VIII i IX Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki odpowiada Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu. Uproszczoną strukturę organizacyjną WUP w Poznaniu, uwzględniającą komórki odpowiedzialne za realizację zadań związanych z rynkiem pracy oraz wdrażaniem komponentu regionalnego PO KL przedstawiono na schemacie poniżej.

Uproszczony schemat organizacyjny Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu

Wydzielona w strukturze WUP w Poznaniu **Instytucja Pośrednicząca PO KL** (IP PO KL) od 2007 r. jest odpowiedzialna m.in. za:

- zarządzanie i nadzór nad realizacją Priorytetu VI, VII, VIII i IX PO KL,
- przygotowanie na podstawie dokumentów opracowanych przez IZ PO KL Planów Działania dla poszczególnych Priorytetów na dany rok kalendarzowy, w którym określa się m.in. szczegółowe kryteria wyboru projektów w ramach Priorytetu,
- ogłaszanie, przeprowadzanie naborów wniosków o dofinansowanie realizacji projektów oraz podejmowanie decyzji o ich dofinansowaniu w ramach PO KL,
- prowadzenie ewaluacji i monitorowanie procesu wdrażania komponentu regionalnego PO KL,
- prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych nt. PO KL.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

- **Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy (WORP)** działa od czerwca 2010 r. w ramach projektu realizowanego w Poddziałaniu 6.1.2 PO KL *Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*. Projekt będzie realizowany do 30 maja 2013 r. WORP odpowiada m.in. za:
 - monitorowanie, badanie oraz analizowanie zmian społeczno – gospodarczych zachodzących na wielkopolskim rynku pracy oraz dostarczanie zdobytych informacji instytucjom zajmującym się kreowaniem polityki zatrudnienia i edukacji,
 - udoskonalenie funkcjonujących rozwiązań w zakresie wymiany i rozpowszechniania informacji o rynku pracy i jego otoczeniu,
 - promowanie kształcenia w zawodach deficytowych jako sposób na stymulowanie równowagi na rynku pracy.

W województwie wielkopolskim, obok WUP w Poznaniu, badania związane z rynkiem pracy oraz polityką społeczną prowadzą również :

- **Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego (UMWW)**, w tym:

Departament Gospodarki odpowiedzialny za kształtowanie polityki rozwoju gospodarczego regionu oraz za realizację projektów badawczych w ramach Poddziałania 8.2.2 PO KL Regionalne Strategie Innowacji.
- **Obserwatorium Integracji Społecznej (OIS)** funkcjonujące od października 2010 r. w strukturze Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu (ROPS) w ramach projektu realizowanego w ramach Działania 1.2 PO KL *Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej*. OIS odpowiedzialne jest za: badanie, monitorowanie i analizę zjawisk i problemów społecznych, rekomendowanie działań w zakresie integracji społecznej oraz upowszechnianie wyników prowadzonych przez siebie badań z tego zakresu.

Raporty z badań i ewaluacji prowadzonych przez wyżej wymienione instytucje zamieszczane są na stronach internetowych, których wykaz przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela. Adresy stron internetowych, na których zamieszczane są raporty z badań realizowanych przez poszczególne instytucje

Instytucja	Adres strony internetowej
Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy	www.wup.poznan.pl/obser
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	www.wrpo.wielkopolskie.pl www.bwsi-wielkopolska.pl
Obserwatorium Integracji Społecznej (ROPS)	www.rops-wielkopolska.poznan.pl

Dodatkowo, w ramach komponentu regionalnego PO KL w województwie wielkopolskim realizowane były projekty badawcze z obszaru rynku pracy, integracji społecznej, przedsiębiorczości i edukacji. Informacje o przedmiotowych badaniach zamieszczane są w Bazie Projektów Badawczych, na stronie internetowej: www.efs.gov.pl.

EWALUACJA

Z inicjatywy IP PO KL na terenie województwa wielkopolskiego istnieją formalne formy współpracy pomiędzy poszczególnymi instytucjami mającymi wkład w proces badania rynku pracy oraz ewaluowania i programowania komponentu regionalnego PO KL. Od 2007 r. odbywają się cykliczne spotkania **Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją (RGSE)**, na których omawiane są wyniki badań ewaluacyjnych zrealizowanych na zlecenie IP PO KL, przedstawiane są rekomendacje z tych badań oraz stopień i sposób ich wdrożenia. Ponadto, członkowie RGSE, do których należą m.in. przedstawiciele Departamentu Gospodarki i Departamentu Polityki Regionalnej UMW (odpowiedzialnego m.in. za ewaluację Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego), Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu, WOPR, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, Powiatowych Urzędów Pracy oraz pracownicy IP PO KL odpowiedzialni za tworzenie Planów Działania dla Priorytetu VI, VII, VIII, IX PO KL, opiniują Plany Działań Ewaluacyjnych oraz zakresy badań ewaluacyjnych dotyczących komponentu regionalnego PO KL. Główną zaletą funkcjonowania RGSE jest to, iż inne podmioty (oraz komórki organizacyjne IP PO KL) posiadają wiedzę o działaniach ewaluacyjnych prowadzonych przez IP PO KL oraz mają realny wpływ na ich zakres.

Ponadto, zgodnie z Systemem Sprawozdawczości PO KL, zarówno działania ewaluacyjne, jak i proces programowania i wdrażania komponentu regionalnego PO KL są przedmiotem zainteresowania członków **Podkomitetu Monitorującego PO KL (PKM)**. W skład PKM wchodzi m.in. przedstawiciele Instytucji Zarządzającej PO KL, UMWW, ROPS w Poznaniu, Regionalnych Ośrodków EFS, organizacji pozarządowych. Na posiedzeniach PKM przedstawiane są m.in. Plany Działań Ewaluacyjnych oraz Plany Działania dla poszczególnych Priorytetów PO KL na kolejne lata, wyniki ewaluacji zrealizowanych na zlecenie IP PO KL oraz rekomendacje z tych badań, stopień i sposób ich wdrożenia.

Powierzenie odpowiedzialności za monitorowanie regionalnego rynku pracy, opracowywanie i prowadzenie polityk rynku pracy, a także monitorowanie, ewaluowanie i wdrażanie Priorytetu VI, VII, VIII i IX PO KL jednej instytucji – Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Poznaniu - ułatwia koordynowanie powyższych działań na poziomie regionu. Dzięki temu, WOPR i IP PO KL nie powielają swoich działań badawczo-analitycznych, a przy tworzeniu Planów Działań dla Priorytetu VI, VII, VIII, IX PO KL wykorzystywane są informacje pochodzące z obu źródeł. Ponadto z uwagi na fakt, iż ewaluacja jest ściśle powiązana z monitorowaniem wyników wdrażania PO KL, w ramach Wydziału Koordynacji i Projektów Własnych PO KL wyodrębniono Oddział Ewaluacji i Monitoringu. Do zadań Oddziału należy m.in. koordynowanie procesu ewaluacji komponentu regionalnego PO KL w województwie wielkopolskim. Do 31 października 2011 r. WUP w Poznaniu zlecił realizację 10 badań ewaluacyjnych. Raporty z wszystkich zrealizowanych badań (7) zostały opublikowane na stronie www.efs.wup.poznan.pl w zakładce *Publikacje o charakterze społeczno-ekonomicznym – raporty, analizy, sprawozdania*.

2.2.16. Województwo zachodniopomorskie

INSTYTUCJE SYSTEMU WDRAŻANIA PO KL

W województwie zachodniopomorskim (WZ) komponent regionalny PO KL jest w całości wdrażany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, któremu Samorząd Województwa powierzył pełnienie funkcji Instytucji Pośredniczącej, bez wskazywania Instytucji Pośredniczących II stopnia – IP2. Było to bezpośrednią kontynuacją rozwiązań przyjętych w okresie programowania 2004-2006, w której to WUP w Szczecinie był odpowiedzialny za całość działań realizowanych i finansowanych z EFS w ramach ZPORR.

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Szczecinie Program Operacyjny Kapitał Ludzki realizowany jest przez następujące wydziały:

- Wydział Koordynacji PO KL;
- Wydział Projektów Rynku Pracy PO KL;
- Wydział Projektów Integracji Społecznej PO KL;
- Wydział Projektów dla Przedsiębiorców PO KL;
- Wydział Projektów Edukacji PO KL;
- Wydział Kontroli.

Wszystkie funkcje związane z realizacją wdrażania komponentu regionalnego PO KL w województwie zachodniopomorskim, wynikające z podpisanego z Instytucją Zarządzającą porozumienia o realizacji Programu, realizowane są przez WUP w Szczecinie.

INSTYTUCJE REALIZUJĄCE BADANIA DOTYCZĄCE RYNKU PRACY

W województwie zachodniopomorskim badania dotyczące rynku pracy realizowane są przez różne instytucje, w głównej mierze skupione w ramach publicznych służb zatrudnienia. Głównym aktorem jest w tym przypadku WUP w Szczecinie, które realizuje badania dotyczące regionalnego rynku pracy w sposób najbardziej systematyczny.

- Podstawowym źródłem danych pierwotnych dotyczących sytuacji na rynku pracy województwa jest **Wydział Badań i Analiz** umiejscowiony w ramach pionu Rynku Pracy. Wykonuje on głównie działania wynikające z ustawy o statystyce publicznej oraz ustawy o promocji zatrudnienia instytucjach rynku pracy, tj:
 - Statystyki o rynku pracy w województwie, powiatach i gminach,
 - Analizy poświęcone zjawisku bezrobocia w województwie,
 - Badania z zakresu rynku pracy, edukacji i gospodarki.

Wyniki badań prowadzonych przez tą komórkę dostępne są na stronie internetowej WUP pod adresem: <http://www.wup.pl/index.php?id=109> .

- Dopełnieniem działalności badawczej dotyczącej rynku pracy w województwie jest **Zachodniopomorskie Obserwatorium Rynku Pracy (ZORP)**, które działa od 2005 roku, jako wydzielona komórka Wydziału badań i analiz. Obserwatorium jest bezpośrednio finansowane w ramach projektów (na początku w ramach 2.1 ZPORR, obecnie w ramach projektu systemowego PO KL) współfinansowanych z EFS. Obserwatorium posiada stronę internetową (<http://www.wup.pl/index.php?id=593>),

na której dostępne są wyniki prowadzonych prac badawczych. Od czasu utworzenia, ZORP w ramach realizowanych projektów pozyskiwało, analizowało i interpretowało wiele danych dotyczących rynku pracy. Oddział zajmuje się ponadto, szeroko rozumianą realizacją badań społecznych, ich stroną merytoryczną oraz zarządzaniem i obsługą finansową realizowanych projektów.

- Mając na uwadze fakt, iż funkcjonujące w Polsce Obserwatoria dysponują informacjami i badaniami o charakterze ponadregionalnym, Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie zaproponował w 2008 roku usystematyzowanie współpracy w formie **Ogólnopolskiego Forum Obserwatoriów Rynku Pracy**, którego głównym celem jest regularna wymiana praktycznych informacji, doświadczeń oraz dobrych praktyk. Pomysł usystematyzowania współpracy pomiędzy obserwatoriami spotkał się z przyjaznym przyjęciem a jego uczestnicy wykazali chęć regularnej wymiany doświadczeń i dobrych praktyk, czego efektem jest trwająca do dnia dzisiejszego współpraca pomiędzy uczestnikami Forum.

Szeroki i wieloaspektowy związek rynku pracy z innymi dziedzinami interwencji publicznej powoduje, iż duża część realizowanych na szczeblu wojewódzkim badań, powiązana jest częściowo z rynkiem pracy. Dotyczą one w głównej mierze badań realizowanych w obszarze badań nad gospodarką regionalną, systemem pomocy i integracji społecznej czy edukacją.

- Warto w pierwszej kolejności wymienić regionalną działalność badawczą GUS, która w ramach regionu realizowana jest przez **Zachodniopomorski Ośrodek Badań Regionalnych** (ZOBR). Jest on specjalistycznym ośrodkiem działającym w strukturze organizacyjnej Urzędu Statystycznego w Szczecinie, powołanym z dniem 1 stycznia 2010 r. przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Głównym celem funkcjonowania ZOBR jest realizowanie badań w zakresie tematów istotnych dla regionu, prowadzenie systematycznych analiz sytuacji społeczno-gospodarczej województwa, koordynowanie działalności informacyjnej Urzędu, w tym rozpowszechnianie, udostępnianie i popularyzacja informacji statystycznych, współdziałanie z mass mediami, a także prowadzenie spraw związanych z organizacją zleconych i wspólnych badań statystycznych. Więcej informacji

na temat realizowanych zadań można znaleźć na stronie internetowej Ośrodka pod adresem: http://www.stat.gov.pl/szczec/index_PLK_HTML.htm .

- Kolejnym ważnym aktorem w analizowanym obszarze jest **Zachodniopomorskie Obserwatorium Gospodarki (ZOG)**. Zostało ono stworzone w roku 2010 w ramach projektu własnego WUP realizowanego przez filię w Koszalinie. Celem głównym projektu jest dostarczenie informacji dotyczących zapotrzebowania zawodowego regionalnej gospodarki i rynku pracy umożliwiających podnoszenie i dostosowanie kwalifikacji zawodowych osób pracujących poprzez prowadzenie, upowszechnianie i publikowanie badań i analiz dotyczących sytuacji regionalnej gospodarki i rynku pracy województwa zachodniopomorskiego. Wyniki prac Obserwatorium dostępne są pod adresem: <http://www.zog.wup.pl/pl/> .
- **Obserwatorium Integracji Społecznej** zostało powołane w ramach projektu „Koordynacja na rzecz aktywnej integracji” realizowanego w ramach Priorytetu I „Zatrudnienie i integracja społeczna”, działania 1.2. „Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Przedsięwzięcie jest realizowane w strukturach Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego od stycznia 2010 roku. Stanowi ono wsparcie kadrowo-merytoryczne ROPS w zakresie tworzenia pionów analityczno-badawczych, ponieważ realizacja większości zadań wynikających z *Ustawy o pomocy społecznej* wymaga analizy socjologicznej opartej na poprawnie dobranych narzędziach badawczych i wskaźnikach oraz profesjonalnie przeprowadzonej diagnozie wybranego zjawiska społecznego. Informacje na temat realizowanych działań można znaleźć na stronie internetowej pod adresem: <http://www.ois.wzp.pl> .
- W wyniku zawartego porozumienia pomiędzy WUP, a wszystkimi **Powiatowymi Urzędami Pracy** województwa zachodniopomorskiego, podjęto wspólne działania w kierunku diagnozowania lokalnych rynków. Inicjatywa przybrała postać **Akademii Badań Lokalnego Rynku Pracy**, która utworzona została w ramach działającego w WUP w Szczecinie Zachodniopomorskiego

Obserwatorium Rynku Pracy. Pierwszym rezultatem tych działań, były pilotażowe badania pn. „Sytuacja społeczno-zawodowa zarejestrowanych osób bezrobotnych w powiatowych urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego” przeprowadzone w lipcu i sierpniu 2010 r. Poza tą inicjatywą aktywność badawcza PUP wykraczająca poza obowiązki ustawowe jest incydentalna.

Poza wymienionymi instytucjami istnieje szereg instytucji badawczych, które prowadzą własne badania związane w sposób większy lub mniejszy z regionalnym bądź lokalnym rynkiem pracy, jednak nie czynią tego zazwyczaj w sposób systematyczny lub też wykorzystują w swoich opracowaniach dane pozyskane z innych źródeł. Z ważniejszych należy wymienić:

- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego (diagnozy wykorzystywane do tworzenia i aktualizacji strategii rozwoju województwa, oraz innych strategii sektorowych, w tym Regionalnej Strategii Innowacyjności);
- Uczelnie wyższe (badanie absolwentów, badania własne);
- Instytucje wykonujące komercyjne badania rynku pracy.

EWALUACJA

Z uwagi na przyjęty w województwie zachodniopomorskim system wdrażania PO KL całość działań jest realizowana przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie. W ramach instytucji komórką realizującą badania ewaluacyjne jest Zespół ds. Programowania PO KL umiejscowiona w Wydziale Koordynacji PO KL. W strukturze organizacyjnej instytucji Zespół ds. Programowania umiejscowiony jest w pionie EFS.

Od początku realizacji PO KL zrealizowano 9 badań ewaluacyjnych, które dostępne są na stronie internetowej WUP pod adresem: <http://www.wup.pl/index.php?id=633>

Jedynym wyjątkiem od tej reguły jest realizacja badania ewaluacyjnego w 2010 r. przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w ramach projektu systemowego „Profesjonalne kadry – lepsze jutro”, Podziałanie 7.1.3 PO KL. Badanie jest dostępne na stronie: http://www.projektrops.wzp.pl/rops1/pokl/ewaluacja_projektow_systemowych_pcpr_i_ops.htm

W listopadzie 2007 roku Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego powołał uchwałą nr 1192 Zachodniopomorską Grupę Sterującą Ewaluacją (ZGSE), która swoim zakresem obejmuje działania ewaluacyjne prowadzone w ramach Komponentu Regionalnego PO KL oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-13. Przewodniczącym grupy jest Marszałek Województwa, a w pracach uczestniczą Dyrektorzy Departamentów odpowiedzialnych za Zarządzanie i Wdrażanie RPO WZ, Dyrektor WUP w Szczecinie, pracownicy jednostek ewaluacyjnych dla obydwu programów oraz przedstawiciele Zachodniopomorskiego Komitetu Monitorującego (RPO) i Podkomitetu Monitorującego PO KL WZ, jak również kierownik Zachodniopomorskiego Obserwatorium Rynku Pracy. W pracach grupy uczestniczy również przedstawiciel Wydziału Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich.

ZGSE w ramach swoich zadań statutowych ma w szczególności wsparcie jednostek ewaluacyjnych w zakresie:

- identyfikacji tematów badań ewaluacyjnych,
- przyjęcia wyników raportów końcowych,
- zatwierdzenia rekomendacji wynikających z przygotowanych przez wykonawców raportów końcowych.

Ponadto działania ZGSE mają służyć propagowaniu kultury ewaluacyjnej, budowy potencjału ewaluacyjnego w województwie zachodniopomorskim oraz rozpowszechnianie ewaluacji, jako narzędzia wspomagającego zarządzanie RPO WZ i PO KL.

3. Identyfikacja dobrych praktyk

Kolejnym celem grantu było zidentyfikowanie dobrych praktyk w zakresie współpracy pomiędzy jednostkami ewaluacyjnymi, zespołami badawczymi i strukturami odpowiedzialnymi za programowanie PO KL. Zwrócono uwagę na fakt, iż o ile w obszarze współpracy pomiędzy jednostkami prowadzącymi badania i ewaluacje istnieją pojedyncze rozwiązania systemowe dotyczące koordynacji działań, to nie zidentyfikowano ich na linii współpracy pomiędzy komórkami programującymi PO KL, a resztą systemu. Oczywiście nie świadczy to o tym, iż wymieniona współpraca nie występuje, jednak biorąc pod uwagę zdiagnozowane przez Sieć problemy, zasadne jest wprowadzenie rozwiązań, mających na celu poprawę działań badawczych, programowania.

Przedstawione w dalszej części rozdziału dobre praktyki stanowiły punkt wyjścia do opracowania rozwiązań modelowych przedstawionych w kolejnym rozdziale niniejszej publikacji.

➤ LOKALNY PAKT NA RZECZ BADAŃ (WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE)

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze prowadzi sekretariat **branżowego partnerstwa lokalnego na rzecz badań rynku pracy**, w skład, którego wchodzi około 40 podmiotów. Do zalet należy usystematyzowanie współpracy, wprowadzenie cykliczności spotkań, stała wymiana informacji o podejmowanych działaniach. Partnerstwo z zamierzenia stanowi platformę współpracy oraz wymiany informacji. Bariery związane są głównie z dwoma aspektami – liczebnością partnerstwa (ok. 40 podmiotów) oraz różnym czasowym i jakościowym zaangażowaniem partnerów.

W województwie lubuskim współpraca jest w znacznym stopniu sformalizowana i opiera się na bieżących uwarunkowaniach formalno-prawnych. Każda z jednostek wykonuje swoje zadania, a dogodną platformą współpracy jest partnerstwo. Współcześnie znaczną rolę odgrywa Internet i poczta elektroniczna. Każda z instytucji publikuje na swoich stronach internetowych aktualności i wyniki ostatnich badań. Każdy z partnerów ma możliwość skorzystania z publikowanych wyników. W obrębie partnerstwa upowszechniane są informacje, wskazując równocześnie na możliwe, zdiagnozowane bieżące problemy i zjawiska społeczno-gospodarcze.

➤ MAŁOPOLSKA RADA OBSERWATORIÓW ROZWOJU REGIONALNEGO I EWALUACJI (WOJWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE)

Koordinacja działań poszczególnych Obserwatoriów jest wielostopniowa. Najniższym, a jednocześnie najszybszym modelem współpracy jest Zespół Kierowników, którego spotkania zwoływane są doraźnie. Na tym poziomie uzgadniane są wstępne wersje planów badawczych, terminy konferencji i seminariów, zakres współpracy z innymi Departamentami UMWM, jak również wspólne przedsięwzięcia (np. podejmowanie delegacji zagranicznych).

Drugim poziomem koordynacji jest **Małopolska Rada Obserwatoriów Rozwoju Regionalnego i Ewaluacji**, składająca się z przedstawicieli środowiska naukowego, badawczego, otoczenia biznesu, administracji samorządowej i rządowej. Zadaniem Rady jest nadzór merytoryczny i opiniowanie planowanych badań oraz kierunków bieżących i przyszłych prac, jak również poddawanie pod dyskusję wyników przeprowadzonych badań oraz założeń programowych dokumentów strategicznych w kontekście ich monitoringu i ewaluacji, wypracowując w ten sposób tematykę badawczą wymagającą pogłębienia. Małopolska Rada pełni zatem również zadania Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją.

Trzeci poziom koordynacji stanowi Zarząd Województwa Małopolskiego, któremu przedstawiany jest zaopiniowany przez Radę roczny Program Badań Małopolskich Obserwatoriów Rozwoju Regionalnego:

<http://www.politykarozwoju.obserwatoria.malopolska.pl/CmsContent.mvc/NewsDetails/8/212>

➤ KONSULTACJE NIEFORMALNE (WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE)

Obok zinstytucjonalizowanych modeli współpracy (RGSE, PKM) funkcjonują nieformalne sposoby współpracy. Są nimi częste kontakty pomiędzy przedstawicielami IP oraz IP2 zajmującymi się procesami ewaluacji. Ma to na celu nie tylko zacieśnienie współpracy pomiędzy instytucjami, ale także przyczynienie się do uniknięcia sytuacji, w których tematy badań pokrywałyby się. Dlatego też, propozycje tematów badań ewaluacyjnych planowanych do przeprowadzenia w poszczególnych latach są konsultowane między IP oraz IP2 przed ułożeniem projektu Planu Działań Ewaluacyjnych. Ponadto w czasie realizacji badań prowadzi się konsultacje dotyczące zapisów Szczegółowego Opisu Przedmiotu Zamówienia, a także ostatecznych wersji raportów końcowych. Ma to swoje niewątpliwe zalety, bowiem pozwala spojrzeć na problem badawczy z innej perspektywy, a co za tym idzie wprowadzić do badania elementy, które przyczynią się do podwyższenia jego jakości.

Wzajemne konsultacje pozwalają precyzować nie tylko zakres badań, ale także wpływają pozytywnie pod względem jakościowym na ostateczny kształt raportów końcowych, a także rekomendacji wynikających z przeprowadzonych badań. Ponadto pozwalają unikać powielania się tematów badań ewaluacyjnych prowadzonych na tym samym terenie.

➤ **WSPÓŁPRACA Z EKSPERTAMI (WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE)**

Przyjętą przez WUP praktyką jest współpraca z ekspertami w zakresie badań społecznych, prowadzona zarówno na etapie projektowania badań rynku pracy i badań ewaluacyjnych, realizacji procedury przetargowej, jak i na etapie monitorowania prawidłowości wykonania zamówienia. Eksperti wywodzą się ze środowiska akademickiego i posiadają bogate doświadczenie praktyczne w realizacji badań społecznych, w tym badań rynku pracy. Z ekspertami wyłanianymi w procedurze o udzielenie zamówienia publicznego zawierana jest umowa na wykonanie usługi doradztwa merytorycznego związanego z realizacją konkretnych badań rynku pracy oraz badań ewaluacyjnych, zaplanowanych do realizacji przez WUP w danym roku budżetowym. Do zadań Eksperta zajmującego się doradztwem w ramach ewaluacji PO KL należy m.in.: udział w pracach mających na celu opracowanie dokumentacji potrzebnej do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na usługę badania ewaluacyjnego, udział w pracach Komisji Przetargowej powołanej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz opiniowanie dokumentów przedstawianych przez Wykonawcę badania ewaluacyjnego w trakcie jego realizacji i odbiór produktu finalnego. Ekspert służy również swoją specjalistyczną wiedzą podczas posiedzeń RGSE. Podkarpackie Obserwatorium Rynku Pracy współpracuje z zespołem 4 ekspertów zajmujących się zagadnieniami dotyczącymi realizowanych badań m.in. w zakresie dotyczącym przygotowania opisu przedmiotu zamówienia, kryteriów oceny, udział w pracach komisji przetargowej, ocena koncepcji badań, metodyk, narzędzi badawczych oraz analiza wypracowanych przez wykonawców raportów z badań. Jeden z ekspertów zajmuje się wyborem raportów z badań zewnętrznych, które zostaną umieszczone w bibliotece raportów PORP, dokonując krótkich recenzji i opisów rekomendowanych raportów. Inny w swoim zakresie zadań ma opracowanie cyklicznych (miesięcznych) informacji o sytuacji na rynku pracy oraz rozwoju gospodarczego województwa podkarpackiego. Do dobrych praktyk należy również podjęcie współpracy z uczelniami województwa podkarpackiego w zakresie wykorzystania wypracowanych w ramach badań produktów w postaci bazy danych do sporządzania dodatkowych analiz rynku pracy, wykorzystania na zajęciach materiału źródłowego i przy opracowaniu prac zaliczeniowych, dyplomowych i magisterskich. Propozycja PORP w tym

zakresie spotkała się z dosyć dobrym odbiorem i w najbliższym czasie planuje się sformalizowanie współpracy dotyczącej wykorzystania baz danych pochodzących z badań prowadzonych przez WUP. Innego rodzaju inicjatywą są wspólne wydarzenia o charakterze naukowym, których celem ma być zwrócenie uwagi kadry naukowo-dydaktycznej, pracującej w podkarpackich uczelniach na tematykę rynku pracy w ujęciu zarówno społecznym, jak i ekonomicznym (współpraca w tym zakresie nie została jeszcze zawiązana).

➤ RADA PROGRAMOWA i GRUPA KONSULTACYJNA (WOJEWÓDZTWO PODLASKIE)

W ramach projektu PODLASKIE OBSERWATORIUM RYNKU PRACY I PROGNOZ GOSPODARCZYCH współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Poddziałania 8.1.4 Przewidywanie zmiany gospodarczej, podejmowana jest współpraca z głównymi kreatorami życia społeczno-gospodarczego w regionie oraz innymi podmiotami działającymi na tej płaszczyźnie, przyczyniając się tym samym do zwiększenia spójności działań i decyzji w zakresie polityki społeczno-gospodarczej.

Zakres współpracy obejmuje wymianę informacji dotyczących aktualnej sytuacji gospodarczej, zjawisk gospodarczych, tendencji i kierunków zmian oraz prognoz w obszarze gospodarki, rynku pracy, edukacji i nauki województwa podlaskiego.

Na potrzeby PORPiPG została powołana Rada Programowa (ciało o charakterze opiniodawczo-doradczym) złożona z przedstawicieli instytucji zaangażowanych w określanie polityki społeczno-gospodarczej, której rolą jest wspieranie bieżących decyzji podejmowanych w ramach zadań realizowanych przez Obserwatorium, jak również decyzji o zmianach, modyfikacjach tych działań.

Spotkania odbywają się 2-4 razy w roku. Głównym zadaniem Rady jest pomoc w ustalaniu planów badań, konsultacje w zakresie realizowanych produktów i stosowanych metod badawczych.

Inicjatorem powstania Rady Programowej był WUP w Białymstoku.

Warto również zwrócić uwagę na wypracowane w ramach projektu założenia dla pewnych rozwiązań modelowych dotyczących przepływu i udostępniania informacji pochodzących z badań:

- a) Model Prognozowania Zmian Gospodarczych – tworzący regionalny system pozyskiwania informacji w określonych obszarach na potrzeby konkretnych odbiorców, wyznaczający metody ich pozyskiwania,
- b) System Zarządzania Informacją Gospodarczą – tworzący system dystrybucji informacji pozyskanej w ramach Modelu Prognozowania Zmian Gospodarczych.

Więcej informacji na temat projektu dostępnych jest na stronie:

www.obserwatorium.up.podlasie.pl

W ramach POPS działa Grupa Konsultacyjna złożona z przedstawicieli instytucji zaangażowanych w kształtowanie i realizowanie polityki społecznej oraz przedstawicieli środowisk działających na rzecz integracji społecznej. Spotkania Grupy odbywają się dwa razy do roku. Celem tych spotkań jest stworzenie płaszczyzny wymiany informacji i doświadczeń na temat realizowanych badań w woj. podlaskim wśród przedstawicieli instytucji zaangażowanych w określanie polityki społecznej. Podczas tych spotkań ustalany jest także plan badawczy na dany rok.

Inicjatorem powołania Grupy Konsultacyjnej był WUP w Białymstoku.

Więcej informacji na temat projektu dostępnych jest na stronie: www.pops.up.podlasie.pl

4. Proponowane rozwiązania modelowe i sposoby wdrożenia

W ramach przeprowadzonych prac określono trzy modele współpracy regionalnej, których implementacja może w istotny sposób poprawić przepływ informacji i poziom wzajemnej współpracy. W ramach opisu każdego z modeli zawarto również informacje na temat potencjalnych sposobów ich wdrożenia na poziomie regionalnym, wraz z propozycją, jaka instytucja powinna stanowić inicjatora poszczególnych działań. Przedstawiono również analizę wad i zalet każdego z rozwiązań. Proponowane modele nie stanowią oczywiście gotowych rozwiązań instytucjonalnych, jednak mamy nadzieję, iż będą one stanowiły wystarczającą podstawę do realizacji działań mających na celu poprawę współpracy.

4.1. Model nieformalny

GLÓWNE ZAŁOŻENIA MODELU

Nieformalny model współpracy opiera się na bezpośrednich kontaktach poszczególnych osób zaangażowanych w realizację procesu programowania, ewaluacji i badań rynku pracy. Kontakty te nie są w tym przypadku ujęte w ramy formalnych porozumień czy umów pomiędzy poszczególnymi instytucjami.

Współpraca z instytucjami w zakresie badań, analiz, diagnoz itp. podejmowana jest głównie na etapie przygotowywania przez IP/IP2 Planów działania PO KL na kolejne lata programowania. Współpraca nieformalna odbywa się głównie na zasadzie bezpośrednich kontaktów pracowników w instytucjach zajmujących się danymi obszarami tematycznymi.

SPOSÓB IMPLEMENTACJI

Inicjatorem współpracy powinna być jednostka Koordynująca Wdrażanie PO KL w danym regionie, czyli osoby zaangażowane w przygotowanie Planów działania PO KL na kolejne lata. Jednakże inicjatorami mogą być również inne instytucje, np. jednostka ewaluacyjna lub instytucja realizująca badania w obszarze rynku pracy i jego otoczenia. Ten model współpracy jest stosunkowo łatwy do wdrożenia pod warunkiem, iż wszyscy aktorzy w regionie będą przejawiali chęć współpracy. Proponowany model może dobrze sprawdzać się w regionach, w których większość zadań realizowanych jest przez jedną instytucję, ale

jego zastosowanie wydaje się również zasadne np. w przypadku niechęci poszczególnych instytucji do zawierania formalnych porozumień.

ZALETY MODELU	WADY MODELU
<ul style="list-style-type: none"> - łatwy do wdrożenia - nie wymaga podejmowania oficjalnych decyzji - elastyczny - szybka wymiana informacji - łatwiejsza i mniej skomplikowana komunikacja - możliwość włączenia dodatkowych instytucji/ osób w miarę potrzeb 	<ul style="list-style-type: none"> - opiera się głównie na kontaktach osobistych - brak umocowania instytucjonalnego - nie zapewnia kompleksowości - brak możliwości formułowania oficjalnych opinii - brak trwałości

4.2. Model formalny

GLÓWNE ZAŁOŻENIA MODELU

W ramach modelu formalnego współpraca pomiędzy poszczególnymi instytucjami polega na podpisanych porozumieniach między instytucjonalnych (lub ewentualnie przyłączaniu się poszczególnych jednostek do swego rodzaju partnerstwa). Model ten jest niejako rozwinięciem modelu nieformalnego. Współpraca powinna następować na zasadzie partycypacji a instytucje współpracujące powinny traktować się partnersko. W momencie, gdy współpraca nabierze już realnego kształtu, należy ponownie dokonać analizy interesariuszy w regionie i próbować włączać do współpracy kolejne instytucje.

SPOSÓB IMPLEMENTACJI

Podstawowym sposobem wdrożenia tego modelu jest zbudowanie nieformalnej sieci współpracy. Metodą aktywizacji poszczególnych partnerów jest zapraszanie współpracujących instytucji do udziału w spotkaniach organizowanych w poszczególnych jednostkach, które podtrzymują aktywność we współpracy, pozwalają na wymianę poglądów i konsultację realizowanych działań, przyczyniają się również do promocji przedsięwzięć. Następnym etapem jest zebranie od potencjalnych partnerów deklaracji współpracy

i dyskusja na temat jej zakresu. Następnie któryś z partnerów (w tym przypadku wydaje się, iż najlepiej WUP) powinien wystąpić z inicjatywą sformalizowania współpracy i ujęcia jej w ramy stosownych porozumień. Wdrożenie modelu powinna zakończyć formalna umowa pomiędzy instytucjami.

ZALETY MODELU	WADY MODELU
<ul style="list-style-type: none"> - zapewnia umocowanie instytucjonalne - dobrowolność przystąpienia - regularna współpraca - dane objęte współpracą są przekazywane systematycznie bez potrzeby interwencji 	<ul style="list-style-type: none"> - trudny do wdrożenia - ograniczona możliwość formułowania oficjalnych opinii - problemy z koordynacją działań - brak elastyczności

4.3. Model scentralizowany

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA MODELU

Model scentralizowany jest w swoich założeniach zbliżony do modelu formalnego, jednak w tym przypadku rolę inicjatora i koordynatora współpracy pełni jedna instytucja. Instytucja odpowiadająca za koordynację procesu badawczego powinna mieć na tyle silną pozycję instytucjonalną, aby zagwarantować objęcie współpracą głównych aktorów procesu. W przeciwnym wypadku zasadność wdrażania tego modelu jest ograniczona.

SPOSÓB IMPLEMENTACJI

Podpisanie porozumień, które określiłyby kompetencje instytucji odpowiedzialnej za koordynację procesu badań. Wydaje się, iż w przypadku tego modelu współpracy jednostką najbardziej odpowiednią do inicjacji działań jest Urząd Marszałkowski danego województwa lub instytucja wskazana przez ww. Urząd (np. komórka odpowiedzialna za koordynowanie rozwoju regionalnego, lub realizację/monitorowanie strategii rozwoju województwa). Inne instytucje regionalne raczej nie posiadają odpowiedniego zaplecza instytucjonalnego, aby niejako „narzucić pewne reguły gry”. Wdrożenie tego modelu współpracy, pomimo iż wymaga działań ogólnych, powinno być poprzedzone uzyskaniem konsensusu wszystkich zainteresowanych instytucji. Model ten może być również

rozwinięciem modelu formalnego, w którym instytucje współpracujące same wybierają lidera i cedują na niego część swoich uprawnień.

ZALETY MODELU	WADY MODELU
<ul style="list-style-type: none"> - wysoki poziom koordynacji - jasny podział kompetencji - kompleksowość - zapewnia umocowanie instytucjonalne - wysoka trafność i użyteczność badań 	<ul style="list-style-type: none"> - bardzo trudny do wdrożenia - wymaga konsensusu wszystkich instytucji - możliwe bariery kompetencyjne - mała elastyczność - ryzyko „hermetyczności” i biurokratyzacji - odgórne narzucenie współpracy

4.4. Działania pomocnicze

Niezależnie od działań dotyczących poszczególnych modeli współpracy, zidentyfikowano szereg dodatkowych działań mogących w sposób znaczący wpłynąć na jakość kooperacji pomiędzy poszczególnymi uczestnikami systemu:

- wykorzystanie istniejących struktur (PKM PO KL, RGSE) do kontaktów roboczych;
- baza raportów dot. rynku pracy w danym województwie obejmująca nie tylko wyniki badań realizowanych w ramach PO KL;
- baza badań planowanych do realizacji w województwie;
- cykliczne spotkania naczelników/kierowników/dyrektorów w celu omówienia bieżących i planowanych działań;
- nieformalne kontakty pomiędzy pracownikami poszczególnych wydziałów i oddziałów w różnych instytucjach;
- organizacja spotkań konsultacyjnych – „burze mózgów”;
- spotkania robocze instytucji zaangażowanych w programowanie i wdrażanie Priorytetów PO KL w danym województwie;
- opiniowanie dokumentów przez różne środowiska;
- organizacja spotkań konsultacyjnych;
- szerokie upowszechnianie wyników badań i raportów;
- system szkoleń oraz doskonalenia zawodowego dla kadr publicznych służb zatrudnienia;

- tworzenie interdyscyplinarnych zespołów eksperckich, doradczych;
- wspólne konferencje tematyczne.

4.5. Badania realizowane w ramach projektów konkursowych

Ostatnią kwestią w ramach niniejszej publikacji związaną z tematem grantu jest kwestia badań rynku pracy realizowanych przez podmioty wyłonione w trybie konkursów przeprowadzanych w ramach PO KL. Możliwość realizacji takich badań zależy od decyzji podjętych na poziomie regionalnym i ujętych w ramach Planów działania. W ramach prac Sieci przeprowadzono analizę wad i zalet realizacji projektów badawczych w formie konkursowej. Mamy nadzieję, iż będzie to pomocne w podejmowaniu decyzji dotyczących umożliwienia bądź wykluczenia możliwości realizacji tego typu projektów przez poszczególne regiony i stanowić będzie głos w dyskusji na temat działań realizowanych w ramach przyszłego okresu programowania.

Zalety:

- Różnorodność podmiotów biorących udział w badaniach rynku pracy (i ekspertów) umożliwia szersze spojrzenie, uwzględnienie interesów i celów różnych grup (realizacja badań pod różne potrzeby);
- Objęcie zakresem badań rozległej tematyki badawczej dot. rynku pracy – od edukacji szkolnej i wyższej, przez zatrudnienie i bezrobocie, skończywszy na funkcjonowaniu i rozwoju przedsiębiorstw oraz polityki zatrudnienia pracodawców;
- Możliwość prowadzenia badań porównawczych w oparciu o wypracowane wyniki badań różnych projektów;
- Komplementarność badań;
- Specjalizacja instytucji i organizacji wpływa na wyższą jakość wypracowanych materiałów;
- Realizacja badań w trybie konkursowym umożliwia dostrzeżenie problemów badawczych istotnych z punktu widzenia lokalnego i powiatowego;
- Realizacja badań w trybie konkursowym umożliwia wykorzystanie przez IP wypracowanych w nich metod i narzędzi (przekazanie praw autorskich) w działalności badawczej;
- Koncentracja odpowiedzialności i działań ewaluacyjnych dot. wszystkich regionalnych priorytetów PO KL w jednej instytucji ułatwia zarządzanie badaniami, wykorzystywanie ich wyników i wdrażanie rekomendacji;

- Poprzez łączenie funkcji badawczej dot. rynku pracy i badań ewaluacyjnych w WUP znacznie łatwiej koordynuje się działania w ramach tych dwóch obszarów realizacji polityki rynku pracy w regionie.

Wady:

- Brak formalnej współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanych w badania rynku pracy, a nawet wzajemna konkurencja (na kanwie aplikowania o środki, czy realizację badań w trybie zamówień publicznych);
- Brak koordynacji programów badawczych różnych instytucji;
- Oparcie systemu o realizację projektów konkursowych powoduje „znikanie” ich produktów i rezultatów po zakończeniu projektów (strony internetowe nie są utrzymywane);
- Rozproszenie informacji o rynku pracy i trudności w dostępie do wyników badań;
- Stosowanie różnych metod badawczych i trudności w porównywaniu danych pochodzących z różnych badań;
- Nie prowadzi się metaanaliz;
- Ograniczone oddziaływanie pojedynczych projektów na uzyskanie szerszych efektów informacyjnych (ograniczone budżety na promocję);
- Brak analiz interdyscyplinarnych np. uwzględniających aspekty socjologiczne, ekonomiczne i psychologiczne zjawisk związanych z rynkiem pracy;
- Ograniczony wpływ na tematykę projektów konkursowych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Wojewódzki Urząd Pracy
w Szczecinie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wydawca:

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie
ul. A.Mickiewicza 41, 70-383 Szczecin
www.wup.pl

ISBN: 978-83-61985-12-9

Nakład: 1000 egz.

Egzemplarz bezpłatny